

FEEED.

Příběhy o pokroku
a udržitelnosti

FEED.

Každý den navštěvujeme tisíce farem na celém světě a pracujeme s producenty mléčných výrobků, vajec, masa, ryb a krevet. Ukazujeme jim, jak může kvalita krmiva zlepšit zdraví jejich zvířat. Doporučujeme jim nejlepší výživové strategie a poskytujeme jim podporu při řízení a rozvoji jejich farem.

Jsme dodavatelem plnohodnotné výživy a vyrábíme krmné směsi, premixy a krmné speciality. Našími zákazníky jsou malí i velcí chovatelé, integrace a další prodejci krmiv. Poskytujeme jim výživové koncepty, které zajišťují maximální zdraví zvířat a optimální výkon. Díky nám mohou každý den krmit svá zvířata.

Naši činnost přispíváme k udržitelné dostupnosti a dosažitelnosti bezpečných a zdravých potravin na celém světě. Děláme to s maximální péčí o klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat. Svými výrobky, znalostmi a zkušenostmi přispíváme k rozvoji zemědělského sektoru, zlepšování životních podmínek a ekonomickému rozvoji místních komunit, ve kterých působíme.

V tomto časopise najdete několik příběhů o pokroku a udržitelnosti z obchodních útvarů De Heus na celém světě. Doufáme, že vás tyto příběhy budou inspirovat stejně jako nás.

 Polsko

 Egypt

 Ghana

 Nizozemsko

 Vietnam

 Španělsko

O POKROKU A UDRŽITELNOSTI

4

4. ROZHOVOR CO & KOEN DE HEUS

Společnost De Heus Animal Nutrition vede čtvrtá generace rodiny De Heus. Koen a Co de Heus působí oba na pozici generálního ředitele a společnost vedou společně. V rozhovoru se dozvíte více o jejich pohledu na udržitelnost.

10. PŘEDSTAVENÍ PROGRAMU ODPOVĚDNÉ KRMENÍ

Aby bylo možné udržitelně nasýtit 9,8 miliard lidí, musíme zlepšit udržitelnost zemědělských postupů v zemích, kde je zemědělský sektor vysoce rozvinutý.

18. PRŮKOPNICKÝ VÝZKUM AKVAKULTURY NA BŘEZÍCH ŘEKY MEKONG

Jednou z největších výzev v rámci krmiv pro vodní organismy je porozumět tomu, jaké mají různé druhy chovných ryb a krevet specifické výživové potřeby. Shromáždění zásadních dat pomůže objasnit, jak efektivně přeměnit krmivo na živočišné bílkoviny.

- 14. Vliv dodavatele krmiv na místní komunitu
- 22. Udržitelná přeprava v Nizozemsku
- 23. Sloupek: Rodinné hodnoty v praxi
- 25. Chovatelé: Strážci biodiverzity
- 28. Optimalizace výroby krmiv v Egyptě
- 31. Sloupek: Roh hojnosti v oblasti potravinových možností pro všechny
- 32. Zpět k základům pro dosahování pokroku
- 34. Jak v sobě Asie a Brazílie mohou vzájemně probouzet to nejlepší
- 38. Stát na ramenou obrů
- 41. Překvapivý zdroj udržitelných složek krmiv
- 45. Sloupek: Stavíme na dobrých vztazích v Etiopii
- 46. Základy pro soběstačný dodavatelský řetězec
- 50. Jak bakterie pomáhají chovatelům zvyšovat biologickou bezpečnost

10

18

ROZHOVOR

CO & KOEN DE HEUS

Společnost De Heus Animal Nutrition vede čtvrtá generace rodiny De Heus. Co a Koen de Heus působí oba na pozici generálního ředitele a společnost vedou společně. Udělali jsme s nimi rozhovor, abychom zjistili více o jejich pohledu na udržitelnost.

V minulosti jste oba často hovořili o udržitelnosti ve vztahu k dobré správě. Proč je pro vás dobrá správa důležitá?

Co: „Od samého počátku naší firmy v roce 1911 byly pro rodinu důležité hodnoty, jako je odkaz předků a dobrá správa. Vždy jsme se drželi přesvědčení, že si musíte vážit toho, co máte, pečovat o firmu a její odkaz a zároveň mít pohled upřený do budoucnosti.“

„Kromě toho je třeba mít na paměti, že chceme předávat firmu z jedné generace na druhou. V určitém smyslu slova pro nás udržitelnost znamená také možnost zachovat naši činnost pro budoucí generace,“ říká Koen.

Jaký je z vašeho pohledu vztah mezi dobrou správou a udržitelností?

Koen: „Myslím si, že nastal správný čas zamyslet se nad naší interpretací ‚odkazu‘ – tedy toho, co zanecháváme další generaci – a ‚dobré správy‘ – tedy naší odpovědnosti spočívající v péči o naši planetu. Protože když se

De Heus Animal Nutrition:

Naší činností přispíváme k udržitelné dostupnosti a dosažitelnosti bezpečných a zdravých potravin. Jsme dodavatelem plnohodnotné výživy a vyrábíme krmné směsi, premixy a krmné speciality. Prostřednictvím našich produktů, znalostí a zkušeností pomáháme chovatelům dobytka i ryb, integracím a dalším producentům krmiv na celém světě. Jsme rodinná firma. Aktivně hledáme příležitosti k vytváření hodnot a dopadu v řetězci produkce živočišných bílkovin. Máme zkušený tým více než 8 000 profesionálů pracujících ve více než 50 zemích na celém světě. Díky tomu přispíváme k rozvoji zemědělského sektoru. Říkáme, že jsme „hnací silou pokroku“.

Společnost De Heus Animal Nutrition vede čtvrtá generace rodiny De Heus. Co (vlevo) a Koen (vpravo) de Heus působí oba na pozici generálního ředitele a společnost vedou společně.

podíváte na současný stav řetězců potravinářské výroby, jichž jsme jako firma produkující krmiva součástí, jsou zde velké výzvy, které musíme překonat.“

„Přesně tak. Podívejte se na množství lidí, které budeme muset nakrmit v roce 2050. Předpokládá se, že světová populace během následujících desetiletí vzroste na 9,8 miliard. Zajištění přístupu k bezpečným, zdravým a především dostupným potravinám je jednou z největších výzev, kterým svět v současnosti čelí,“ dodává Co.

Koen pokračuje: „Zároveň musíme omezit dopad našich systémů potravinářské výroby na klima a životní prostředí, abychom ochránili zranitelné ekosystémy. Abychom obou cílů dosáhli, musíme potraviny vyrábět efektivněji a v blízké budoucnosti zabránit nadměrnému užívání půdy.“

Změnil se váš názor na důležitost udržitelnosti v průběhu let?

Co: „Určitě. Vždycky jsme mysleli na naše budoucí generace. V minulosti se tyto myšlenky pravděpodobně více zaměřovaly na firmu samotnou a její kontinuitu. Postupně jsme si uvědomili, že se na věc musíme podívat ze širšího pohledu a zamýšlet se i nad dopadem naší činnosti na klima a místní komunity, v nichž působíme. To byl také důvod, proč jsme před několika lety přeformulovali vizi a poslání naší společnosti.“

Můžete nám říct něco více o tom, jak se vize a poslání změnily?

Koen: „Pro nás jsou velmi důležité tři změny, které jsme udělali. Zaprvé jednoznačně uvádíme, že přispíváme k udržitelné dostupnosti a dosažitelnosti bezpečných a zdravých

potravin na celém světě s maximální péčí o klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat. Tím dáváme najevo, že je pro nás dopad naší činnosti důležitý.“

„Zadruhé opravdu chceme přispívat k rozvoji zemědělského sektoru v místních komunitách, v nichž působíme. To znamená, že chceme, aby se podnikání chovatelů rozvíjelo spolu s tím naším,“ dodává Co.

Koen pokračuje: „Zatřetí jsme zdůraznili, že chceme našich ambicí dosahovat společně

s našimi zaměstnanci. Dáváme tím najevo, že chceme společně převzít odpovědnost za udržitelnější budoucnost.“ „Když jsme přeformulovali naši vizi a poslání, rozhodli jsme se také spustit nový program udržitelnosti nazvaný Odpovědné krmení,“ říká Co.

Jak tyto myšlenky vedly k budování programu Odpovědné krmení?

Co: „Cítíme odpovědnost za naši roli v rámci potravinových dodavatelských řetězců, v nichž působíme. Když jsme vytvářeli náš program

udržitelosti, zaměřili jsme se na to, co děláme nejlépe, abychom si pojmenovali, v jaké oblasti můžeme dosáhnout největšího vlivu. Jádrem programu jsou naše hlavní aktivity. Efektivní přeměňování surovin na vysoce kvalitní krmiva, zlepšování zdraví a životních podmínek zvířat, pomoc chovatelům v rámci rozvoje jejich podnikání a spolupráce s cílem řešit problémy, jimž každý den čelí.“

„Často začínáme nově působit v zemích, kde je zemědělský sektor méně rozvinutý. Tyto naše aktivity působí jako katalyzátor rozvoje

zemědělského sektoru a životní úrovně místních komunit. Pomáháme místním chovatelům zlepšovat kvalitu jejich plodin, aby měli přístup k místním zdrojům, a sdílíme s našimi zákazníky naše poznatky o chovu zvířat, protože jsme přesvědčeni o tom, že sdílení poznatků znamená jejich násobení,“ dodává Koen.

Když se podíváme do budoucnosti, jaké jsou nejdůležitější priority, pokud jde o udržitelnost?

Koen: „Když se podíváte na program

Odpovědné krmení, uvidíte, že obsahuje řadu různých témat souvisejících s udržitelností a klíčovými aktivitami De Heus. Pro nás jsou nejdůležitější ta témata, která mnozí pravděpodobně vnímají jako největší výzvy v souvislosti s produkcí živočišných bílkovin. Původ surovin – zejména sóji, které používáme pro výrobu krmiv, uhlíková stopa naší produkce i produkce celého dodavatelského řetězce, jehož jsme součástí.“

„Máme tu také snižování množství antibiotik, aby nedocházelo k antibiotické rezistenci, která představuje významný problém na celém světě, a samozřejmě rozvoj našich zákazníků. Sdílíme své znalosti s chovateli, abychom jim pomáhali zlepšovat jejich podnikání – například v Asii jim pomáháme přecházet z otevřených na uzavřené systémy ustájení, překládáme jim výsledky těchto změn a zpřístupňujeme jim poznatky, díky nimž dosáhnou úspěchu. To je dobré pro ně i pro jejich rodiny, ale zároveň dochází k udržitelnému navýšování produkce. Což pro mě znamená zdravější zvířata a bezpečnější potraviny,“ pokračuje Co.

„Snažíme se zaměřovat na dlouhodobý rozvoj naší společnosti a zemědělského sektoru. Protože si myslíme, že udržitelnost spočívá také v možnosti zachovat naši činnost pro budoucí generace,“ říká Koen.

Proto se program udržitelnosti nazývá Odpovědné krmení?

Co: „Za mě to tak je. Tento název dává najevo, že udržitelnost považujeme za klíčovou součást našich aktivit. Globálním výzvám můžeme čelit jen tehdy, pokud odpovědným způsobem navýšíme produkci krmiv a potravin pro stále rostoucí populaci. Program nazýváme Odpovědné krmení, protože pro nás se v něm

spojuje dostupnost bezpečných, zdravých a dosažitelných potravin pro rostoucí populaci v rámci naší hlavní činnosti, což je přeměňování surovin na vysoce kvalitní živočišné bílkoviny.“

De Heus působí v mnoha zemích. Jak jim s tímto programem pomáháte?

Koen: „Mezi zeměmi, kde působíme, je spousta rozdílů. Nemůžete například srovnávat podmínky na trhu v Nizozemsku s podmínkami v Srbsku nebo Indonésii. Zároveň je tu ale také řada podobností. Přístup k bezpečným a zdravým potravinám je důležitý pro každého. A s tím, jak se trh postupně rozvíjí, objevují se stejné problémy, s nimiž jsme se často již vypořádávali v zemích, kde byl trh rozvinutější již dříve.“

„Proto jsme vytvořili implementační proces, který tyto rozdíly zohledňuje. Pomáháme týmům vedoucích pracovníků v našich obchodních jednotkách analyzovat, jaká témata jsou na jejich trhu nejdůležitější. Díky tomu se mohou zaměřit na udržitelné aktivity, které budou mít v komunitách, kde působíme, největší dopad,“ dodává Co.

Koen: „Jsme přesvědčeni o tom, že je důležité v nejvyšší možné míře ponechat prostor místním iniciativám, protože lidé se zapojují více, pokud mohou opravdu ovlivnit to, na čem pracují. Kromě toho pracujeme na řadě globálních projektů, abychom mohli nabízet oporu v nejněžších problémech v oblasti udržitelnosti, které jsou s naším sektorem spojeny.“

Jak zapojujete své zaměstnance a jsou z tohoto programu nadšení?

Koen: „Zjišťujeme, že program v organizaci vzbuzuje mimořádný entuziasmus. Zejména u mladší generace. A to je skvělé. Protože kroky, které musíme v nejbližších letech podniknout, vyžadují podporu a entuziasmus nejen ze strany mě a Co, ale také ze strany všech našich zaměstnanců. Opravdu si myslím, že tento program může být úspěšný jedině tehdy, když se za něj postaví všichni a podělí se o své nápady na možná zlepšení.“

„Komunikace uvnitř firmy a směrem ven je přitom klíčová. Vyprávíme spoustu příběhů o tom, jaké aktivity v jednotlivých obchodních jednotkách provádíme. Snažíme se stále více zapojovat a inspirovat naše kolegy. Například nedávno jsme pořádali globální summit o udržitelnosti, na který se připojili zaměstnanci z celého světa a online jsme hovořili o našich globálních ambicích v oblasti udržitelnosti.“

Můžete nám o těchto globálních ambicích v oblasti udržitelnosti říct trochu víc?

Co: „Samozřejmě. Tyto ambice – které nazýváme našimi globálními zelenými cíli – nás mají nasměrovat k řešení globálních problémů, které jsme zmínili. Udržitelnost surovin, které zpracováváme, naše uhlíková stopa, snižování množství antibiotik a samozřejmě také podpora chovatelů v oblasti rozvoje jejich podnikání. Jsme přesvědčeni o tom, že tato problematika je relevantní ve všech našich obchodních jednotkách a zasluží si pozornost a řízení na úrovni celé skupiny.“

„Svým ambicím chceme dostat v roce 2030 – spojujeme je tak s horizontem cílů udržitelného rozvoje OSN a zároveň máme dostatek prostoru, abychom se zaměřili na opravdu zapeklité výzvy, které není možné vyřešit za rok nebo dva. Vymezení těchto cílů nám pomáhá integrovat udržitelnost do naší strategie,“ dodává Koen.

Poslání

De Heus Animal Nutrition: Jako rodinný podnik působící v oblasti krmiv stále více přispíváme k udržitelné produkci bezpečných a zdravých potravin.

Dosahujeme toho tak, že posouváme kupředu naše zákazníky – producenty masa, ryb, mléka a vajec – a neustále zlepšujeme kvalitu, transparentnost a spolupráci napříč řetězcem potravinářské výroby.

Získávejte aktuální informace o našich aktivitách v oblasti udržitelnosti

www.deheus.com/sustainability

Jak tyto globální zelené cíle souvisí s programem Odpovědné krmení?

Koen: „Program Odpovědné krmení je založen na předpokladu, že každá země čelí svým vlastním výzvám. Každá obchodní jednotka si musí zvolit ty aktivity, které mají největší dopad na trh a komunitu, v níž působí. Každá obchodní jednotka prochází stejným procesem implementace, ale výstupy budou různé v závislosti na místních výzvách. Globální zelené cíle jsou stejné pro všechny obchodní jednotky a zastřešují veškeré místní aktivity, protože se domníváme, že cíle jsou důležité bez ohledu na místní trh a komunitu. Jsou to skutečné globální výzvy a vyžadují globální odpověď.“

Na jaké aktivity jste nejvíce pyšní?

Co: „Myslím si, že největší dopad měl výzkum, který jsme prováděli posledních dvacet let v oblasti zlepšování konverze krmiva. Protože pokud spotřebujeme méně surovin na produkci stejného množství živočišných bílkovin, je to udržitelnější postup, který nám umožní navýšit výrobu na celém světě.“

„Velký dopad má také naše pomoc chovatelům s tím, aby rozvíjeli a profesionalizovali své podnikání. Když se ohlédnu zpět na první působení De Heus mimo Nizozemsko, jsem opravdu hrdý na to, že je tu řada chovatelů, kteří své podnikání rozvíjeli spolu s tím naším. A to často v zemích, kde je přístup k bezpečnému a zdravému jídlu stále ještě každodenní výzvou. Naše činnost jim v zásadě pomohla posílit potravinářské dodavatelské řetězce, jichž jsme součástí,“ dodává Koen. ■

PŘEDSTAVENÍ PROGRAMU ODPOVĚDNÉ KRMENÍ

S tím, jak světová populace neustále roste – v roce 2050 bude na světě odhadem 9,8 miliard lidí – roste zároveň i potřeba přístupu k dosažitelným, bezpečným a zdravým potravinám. Institut světových zdrojů odhaduje, že dojde k 56% nárůstu globální poptávky po potravinách a téměř 70% nárůstu v oblasti poptávky po potravinách živočišného původu. Tato skutečnost představuje nemalou výzvu, která vyžaduje, abychom se podívali kriticky na řetězce potravinářské výroby, jichž jsme součástí.

A by bylo možné udržitelně nasýtit 9,8 miliard lidí, musíme zlepšit udržitelnost zemědělských postupů v zemích, kde je zemědělský sektor vysoce rozvinutý. Podporovat inovace a snižovat negativní dopady na klima, životní prostředí a místní komunity. Zároveň musíme posílit řetězce potravinářské výroby v zemích, kde je zemědělský sektor méně rozvinutý. Chránit zranitelné ekosystémy a omezit odlesňování můžeme jedině tehdy, pokud zvýšíme výnosy půdy, kterou pro zemědělství aktuálně využíváme. Jako globální výrobce zvířecích krmiv můžeme napomoci k řešení těchto výzev tak, že chovatelům poskytneme produkty a znalosti, které potřebují, aby dosáhli větší udržitelnosti potravin.

Zvládnout tyto výzvy bude obtížné. Přístup k bezpečným, zdravým a dosažitelným potravinám je každodenní starostí milionů lidí na celém světě. Zemědělství v současné době

využívá téměř polovinu území porostlého vegetací na celém světě, přičemž zemědělství a související užívání půdy generuje jednu čtvrtinu každoročních emisí skleníkových plynů. Proto potřebujeme, aby se naše řetězce potravinářské výroby staly efektivnějšími a udržitelnějšími.

PROGRAM ODPOVĚDNÉ KRMENÍ

Jako záruku našeho přispění k dostupnosti a dosažitelnosti bezpečných a zdravých potravin jsme vytvořili náš vlastní program dlouhodobé udržitelnosti. Program Odpovědné krmení nám pomáhá vyhledávat a prioritizovat příležitosti pro sdílení hodnot v oblasti dodavatelského řetězce a zaměření na aktivity, které mají dopad na místní komunity. Proto poskytujeme našim obchodním jednotkám nástroje, které potřebují, aby mohly posoudit, které problémy jsou pro jejich trh nejvíce relevantní, a mohly vytvářet strategie a aktivity, jež naplňují očekávání místních aktérů v oblasti vytváření sdílených hodnot v jejich dodavatelském řetězci.

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Cíle udržitelného rozvoje zavedené Organizací spojených národů v roce 2015 jsou obecně uznávány jako plán lepšího světa pro lidi na celém světě. Ve společnosti De Heus jsme hrdí na to, že můžeme přispět k dosažení několika cílů udržitelného rozvoje.

Zahájení nových operací v zemích, kde se odvětví zemědělství stále vyvíjí, vytváří příležitosti pro místní chovatele, kteří mají přístup k vysoce kvalitnímu krmivu nebo mohou lokálně prodávat suroviny. To posiluje místní ekonomiky a působí jako setrvačnický faktor pro rozvoj a další profesionalizaci podnikání a místních komunit. Příkladem našeho přispění je otevření prvního víceúčelového závodu na výrobu krmiv pro zvířata evropskou společností v Ghaně na podzim 2020.

GLOBÁLNÍ VÝZVY

Jak udržitelným způsobem zvyšujeme globální produkci potravin? Podle Institutu světových zdrojů je zde trojice obrovských mezer, které musíme překlenout, abychom do roku 2050 mohli vyrábět dostatek bezpečných a zdravých potravin.

Mezera v oblasti potravin: rozdíl mezi množstvím potravin vyprodukovaných v roce 2010 a množstvím potřebným pro pokrytí poptávky v roce 2050. Odhadem se jedná o 7 400 bilionů kalorií. To je o 56 procent více kalorií plodin, než bylo vyprodukováno v roce 2010.

Mezera v oblasti půdy: rozdíl mezi celosvětovou plochou zemědělské půdy v roce 2010 a plochou nezbytnou v roce 2050 za předpokladu, že výtěžnost plodin a pastvin poroste stejným tempem jako v minulosti. Odhady hovoří o 593 milionech hektarů. To je plocha odpovídající rozloze dvou Indií.

Mezera v oblasti emisí skleníkových plynů: rozdíl mezi ročními emisemi, které se pravděpodobně vyprodukují v souvislosti se změnami v zemědělství a užívání půdy v roce 2050. Odhaduje se, že se bude jednat o 15 gigatun ekvivalentu oxidu uhličitého.

ČTYŘI PILÍŘE UDRŽITELNÉHO KRMENÍ

KRMIVA PRO POTRAVINY

Spolupracujeme s našimi zákazníky a partnery, aby zvířata zůstávala zdravá a zároveň abychom mohli optimalizovat výrobu bezpečných a zdravých živočišných bílkovin.

Prostřednictvím sdílení poznatků neustále vylepšujeme konverzi krmiva pro zvířata na živočišné bílkoviny a profesionalizujeme podnikání chovatelů. Přispíváme k dostupnosti bezpečných a výživově bohatých potravin, které jsou produkovány udržitelně. Pilíř Krmiva pro potraviny se týká aktivit v následujících oblastech: bezpečnost potravin, konverze krmiva, zdraví zvířat, omezování antibiotik, využívání reziduálních toků. ■

UDRŽITELNÝ DODAVATELSKÝ ŘETEZEC

Spolu se zákazníky a partnery pracujeme v rámci řetězce hodnot na udržitelném dodavatelském řetězci od surovin až po potraviny.

Spolupracujeme s klíčovými partnery v oblasti dodavatelského řetězce živočišných bílkovin, aby byl náš dodavatelský řetězec ještě udržitelnější – vyvíjíme nové zemědělské postupy a obchodní koncepce, efektivně využíváme přírodní zdroje a snižujeme emise skleníkových plynů. Pilíř Udržitelný dodavatelský řetězec se týká aktivit v následujících oblastech: původ surovin, klima – tj. využívání energie a skleníkové plyny, voda a odpad, ekosystémy a biodiverzita a dobré životní podmínky zvířat. ■

PODPORA KOMUNITY

Máme pozitivní vliv na rozvoj místních komunit a ekonomik a podporujeme místní podnikatelské aktivity.

Prostřednictvím našich hlavních aktivit přidáváme místním komunitám ekonomickou a sociální hodnotu. Posilujeme jejich ekonomickou pozici a podporujeme osobní rozvoj podnikatelů v zemědělství a jejich rodin. Pilíř Podpora komunity se týká aktivit v následujících oblastech: místní komunity – tj. životní úroveň, vzdělávání, sociální služby, infrastruktura, podnikání. ■

PROŠPERUJÍCÍ ZAMĚSTNANCI

Naším zaměstnancům poskytujeme bezpečné a inspirativní pracovní prostředí, aktivně podporujeme celoživotní vzdělávání a motivujeme je k tomu, aby byli společnosti prospěšní.

Pilíř Prosperující zaměstnanci se týká aktivit v následujících oblastech: pracovní podmínky, pracovní prostředí, inkluze – tj. diverzita, profesní rozvoj, vedení. ■

A man in a blue Koudijs jacket is holding a tray of eggs in a chicken coop. The background shows many chickens in cages.

Koudijs

Koudijs je vývozní organizace De Heus. Produkty Koudijs se vyrábí v Nizozemsku a prodávají se zejména místním dovozcům v Africe a na Blízkém východě, kteří je následně na svém trhu distribuují koncovým uživatelům. Jejich hlavními zákazníky jsou často chovatelé, kteří míchají krmivový koncentrát s dostupnými místními surovinami, a dosahují tak optimálního řešení v oblasti krmení. Vedle dodávání krmiv Koudijs poskytuje poradenství ohledně jejich užívání a pomáhá zlepšovat zemědělské a obchodní výsledky.

VLIV DODAVATELE KRMIV NA MÍSTNÍ KOMUNITU

Strategie De Heus má dva aspekty. V řadě zemí má De Heus své vlastní provozní společnosti a továrny, v jiných De Heus zásobuje místní trh prostřednictvím své vývozní organizace Koudijs.

Pozice Koudijs jakožto dodavatele krmiv s sebou pro zákazníky přináší vlastní specifika, říká Harry Schimmel, manažer prodeje pro Afriku a Blízký východ. Díky tomu, že řadu let žil a pracoval v Etiopii a Myanmaru, může se s námi podělit o své zkušenosti s tím, jakou roli hraje Koudijs v rozvojových zemích.

Jak posuzujete atraktivitu konkrétního trhu?

„Vždycky začínáme průzkumem od stolu a zkoumáme vlastnosti daného trhu. Díváme se na to, jaký je to typ trhu a jací hráči na něm působí. Trh, který zásobují zejména místní výrobní krmiv je jiný než trh, kde si chovatelé krmivo vyrábějí sami. Druhý typ trhu pro nás představuje více příležitostí.“

Jak se liší podpora, kterou poskytujete jako dodavatel, ve srovnání se zeměmi, v nichž má De Heus své vlastní výrobní závody?

„To, že v nějaké zemi nemáme centrálu nebo výrobní závod neznamená, že nejsme na trhu přítomní. Dbáme na to, aby se naše znalosti dostaly k chovatelům, a to buď přímo prostřednictvím týmu poradců, který proškolíme v daném místě, nebo přes našeho místního partnera.“

Hlavní cílovou skupinou jsou pro Koudijs chovatelé drůbeže. Radíme jim, jak používat naše

Harry Schimmel, manažer prodeje

koncentráty a jak je mísit s jejich vlastními místními surovinami. Tyto suroviny analyzujeme v naší laboratoři v Nizozemsku. Poté pečlivě zkoumáme, co by mělo být součástí koncentrátu, aby chovatel dosáhl ideálního poměru. Vedle toho spolu s našimi místními dovozci organizujeme technické semináře, na nichž chovatelům dostupnou cestou předáváme tipy a triky. Díky tomu všemu a díky našim krmivovým koncentrátům nakonec chovatelé dosahují vyšší produkce a vyšších příjmů.“

Jaké jsou hlavní rozdíly mezi potřebami chovatelů v Africe a na Blízkém východě?

„Africký trh se vyznačuje malými farmami, které často vedou rodiny. Chovatelé se opravdu chtějí naučit, jak navýšit produkci a s tím i příjmy, takže jim pomáháme s prvními kroky v oblasti vylepšování a profesionalizace podnikání.“

Například jim poskytujeme analytické služby v souvislosti s jejich surovinami, aby krmivo připravovali optimálním způsobem, radíme jim, jak pečovat o novorozená kuřata, optimalizovat jejich příbytky a také co dělat v případě extrémních veder, aby snížili zátěž spojenou s horkem.

Přechod na prémiové krmivo je pro chovatele důležitým krokem. Ze zkušenosti víme, že prémiové krmivo je zárukou vyšší produkce.

dosáhnout na půjčku, naši zaměstnanci na Blízkém východě úzce spolupracují s bankami. Pro chovatele je to motivace k tomu, aby měli svou administrativu v pořádku.“

Co můžeme od Koudijs v nejbližší době očekávat, pokud jde o podporu klientů?

„Na trzích, kde působíme prostřednictvím našeho vývozu, jsme často vzdálenější od koncového uživatele – mezi námi je vždy distributor. Abychom byli trhu blízko a zajistili, aby Koudijs byl pro chovatele i nadále optimálním řešením, investujeme více do místních týmů Koudijs působících přímo v řadě zemí. Abychom poskytovali lepší podporu chovatelům v regionech, kde působíme, mimo jiné v současné době vyvíjíme aplikaci v úzké spolupráci s naší mateřskou společností De Heus.

Prostřednictvím aplikace chceme zvyšovat povědomí chovatelů o životním cyklu kuřat. Její funkce by měly pomoci navyšovat technickou výkonnost farmy. Hlavní myšlenkou aplikace je, že chovatel bude každý den dostávat rady uzpůsobené na míru stáří jeho hejna. Začneme

u každodenních doporučení ohledně krmení. Aplikace se zaměří ale i na jiné technické aspekty, jako je ventilace a výška krmítek. Upozornění budou chovatele upomínat na důležité úkoly, například když by měl změnit poměr krmiva.

Aplikace je uzpůsobena tak, aby mohl manažer farmy delegovat úkoly svým zaměstnancům a sledovat, zda jsou tyto úkoly plněny. V budoucí aktualizaci aplikace plánujeme přidat videa znázorňující, jak by jednotlivé úkoly měly být prováděny. Prostřednictvím reportingového nástroje manažer každý den obdrží přehled obsahující důležitá data, jako je například teplota ve stodole nebo množství podaného krmiva.

Jsme přesvědčeni o tom, že tato aplikace může chovatelům drůbeže poskytnout cennou podporu při jejich každodenních činnostech a zlepšit jejich obchodní procesy. Proto budeme jejímu vývoji a šíření v následujících letech věnovat nemalou pozornost. Kombinace naší přítomnosti, služeb a kvality, kterou nabízíme, je hnacím motorem, který v zemích, kde působíme, posune chov drůbeže kupředu.“ ■

Díky tomu mají chovatelé dlouhodobě vyšší příjmy, takže mohou do svého podnikání více investovat. Díky naší rozšířené síti prodejců je naše krmivo pro místní chovatele snadno dostupné.

Na Blízkém východě je však zemědělský sektor již rozvinutější, a stejně tak jsou propracovanější i rady, které poskytujeme chovatelům. Pomáháme jim s konkrétním složením jejich krmiva a řízením financí. Aby chovatelé mohli

PRŮKOPNICKÝ
VÝZKUM AKVAKULTURY
NA BŘEZÍCH ŘEKY
MEKONG

Jednou z největších výzev v rámci krmiv pro vodní organismy je porozumět tomu, jaké mají různé druhy chovných ryb a krevet specifické výživové potřeby. Proto také globální výzkumné centrum na březích řeky Mekong ve Vietnamu shromažďuje důležitá data, která vrhnou světlo na efektivní konverzi krmiva na živočišné bílkoviny. Díky optimalizaci dopadu krmiv pro vodní organismy mohou chovatelé na celém světě pěstovat zdravější ryby a krevety s menšími náklady na krmení.

Ve srovnání s chovem dobytka je o roli krmiva a krmení v akvakultuře známo poměrně málo. V roce 2017 tento nedostatek povědomí představoval pro De Heus výzvu, ale také příležitost, jak lépe porozumět trávení krmiva. „Protože jsme se nemohli spolehnout na stávající vědecké poznatky, dělali jsme většinu výzkumu interně,“ říká Jesper Clausen, manažer výživové podpory pro De Heus ve Vietnamu. „Díky tomu, že výzkum provádíme sami, vytváříme tím konkurenční výhodu. Můžeme si ověřit, co chovatelé od našich produktů očekávají a dodat jim potřebnou jistotu, že jejich podnikání bude růst.“ Náš výzkum je tak inovativní, že přilákal zájem vědců i některých našich nejvýznamnějších dodavatelů. „Spolupracujeme s univerzitami v Nizozemsku i jinde. To znamená, že se s nimi rovněž můžeme dělit o naše poznatky.“

Vietnam

Působení od roku:
2009

Zvířata:
Brojleři, nosnice, dobytek, prasata,
akvakultura

Počet závodů:
9 výroben krmiv: 5 pro dobytek,
4 akvatické

Výzkum a vývoj:
Výzkumné centrum akvakultury, výzkum
brojlerů na farmách, výzkum nosnic na
farmách

Jatka:
1 jatka pro drůbež,
1 jatka pro prasata

Jiné:
3 mateřské drůbeží farmy, 1 liheň brojlerů,
2 mateřské grantové prasečí farmy,
1 stanice pro kance

Umístění výzkumného centra bylo zvoleno strategicky: kvalita a složení vod Mekongu jsou podobné jako v případě teplé vody na akvakulturních trzích, kde se používají řešení v oblasti krmiv od De Heus. „Díky tomu můžeme provádět pokusy v podmínkách podobných skutečnému trhu a následně navazovat zkouškami na trhu. Pracujeme zejména s druhy žijícími v teplé vodě, takže je pro nás velmi výhodné, když je náš výzkum prováděn za podmínek podobných podmínkám našich místních zákazníků.“ Vzhledem k tomu, že výzkum ve Vietnamu probíhá na různých druzích, je možné jeho výsledky aplikovat v akvakulturních systémech na celém světě.

M Ě Ň E ZDROJŮ, VÝŠÝNOS, SPOKOJENĚŠŤOVATEL Ě

Výzkum v našem výzkumném zařízení se zaměřuje na trávení surovin různými druhy ryb. „Díky tomu, že se zaměřujeme na trávení surovin, víme přesně, co ryby potřebují, aby zůstaly zdravé a dobře rostly. Hledáme způsoby, jak vyrábět nejlepší možné krmivo s využitím co nejmenšího možného množství zdrojů. Suroviny, které používáme, tak musí mít vynikající kvalitu a vysokou výživovou hodnotu,“ říká Clausen.

Přínos dobrého krmiva se odráží na konverzi krmiva (FCR). Nižší hodnota znamená, že chovatelé mohou vypěstovat více ryb se stejným množstvím krmiva. „Jednoznačně vidíme zlepšení na úrovni farem – snížení množství krmiva z 1,5 na 1,2 kg krmiva na kg vyprodukované ryby má významný dopad na živobytí chovatele,“ září Clausen. „Jsem nadšený, když mluvím s chovateli a oni mě zvou na drink, protože jejich výtěžnost byla tak neuvěřitelně dobrá.“ Kromě toho plošné zvyšování účinnosti nejen že chovatelům uspoří náklady, ale

vede také k omezení uhlíkové stopy prostřednictvím hodnotového řetězce.

NACHÁZENÍ NOVÝCH MOŽNOSTÍ

Clausen pokračuje: „Díky tomu, že lépe porozumíme trávení jednotlivých živin, můžeme chovatelům snáze poskytovat lepší krmivo a zároveň stále více používat odpovědně získané přísady, což vede k omezení našeho dopadu na životní prostředí.“ Pro účely snížení celkového dopadu krmiv pro vodní organismy výzkumné centrum experimentuje s přísadami, které by představovaly alternativu například k sójové a rybí moučce. „Sójová moučka je velmi důležitou přísadou do krmiv pro akvakulturu a když se její cena zvýší, může to mít opravdu negativní dopad na naši marži, což nám může dělat opravdu těžkou hlavu,“ zdůrazňuje Clausen.

Clausen uvádí, že využívání lokálnějších surovin bude v budoucnu klíčové. A je přesvědčen, že příležitosti se přímo nabízejí. „Když se podíváme na situaci tady ve Vietnamu, vidíme, že jsme v zemi produkující především rýži. To znamená, že tu může být příležitost využívat odpadní toky

Jesper Clausen,
manažer výživové
podpory

z produkce rýže, jako jsou rýžové plevy a od-
tučněné rýžové otruby. Může to být dobrá
náhražka sóji, ale náš výzkum je stále v rané
fázi.“

Udržitelná řešení se nabízejí i v dalších oblas-
tech. „Řešení, které já sám považuji za nejslib-
nější, je hmyz,“ dodává Clausen nadšeně. I když
je v souvislosti s hmyzem třeba vyřešit otázky
škálovatelnosti a nákladů, je s ním spojena řada
výhod. Hmyz představuje velmi udržitelný zdroj,
který umožňuje opětovné využití odpadu
s nízkou hodnotou. Kvalita krmiva na bázi
hmyzu je konzistentní a jeho produkce je
poměrně snadná. Kromě toho se jedná o přiro-
zenou složku potravy řady ryb, což znamená, že
krmivo konzumují rychleji.

ZDRAVÉ RYBY – OTÁZKA PREVENCE A PRAKTICKÝCH ZNALOSTÍ

Vzhledem k tomu, že řízení kvality vody je pro
zdraví zvířat jedním z nejdůležitějších faktorů, je
zásadní porozumět tomu, jak přísady použité
v krmivu ovlivňují trávení ryb. Kromě toho jsou
pro řízení kvality vody zásadní správné postupy

krmení. Clausen zdůrazňuje, že překrmování
často vede k tomu, že se nadbytečné krmivo
hromadí ve vodě a vede k vysoké hladině amo-
niaku, který je pro ryby toxický.

Když ryby a krevety začnou jevit známky
onemocnění, chovatelé někdy pro zastavení
epidemie používají antibiotika. „Takže pokud jim
dodáme dobré krmivo a pomůžeme jim
s řízením kvality vody, můžeme rovněž omezit
užívání antibiotik v odvětví,“ říká Clausen.

Kromě toho je krmení možné využívat preven-
tivně. „Pokud víte, že ryby budou procházet
stresujícím obdobím, například v důsledku
studené nebo horké vody během přepravy
z odchovných sádek do farem, můžete jim
dodat živiny a doplňky posilující imunitu, které
udrží jejich imunitní systém v chodu. Díky tomu
mohou zůstat zdravé, dokud stresující období
neskončí, a je proto možné snížit potenciální
úmrtnost ryb a krevet.“ Tyto a podobné kom-
plikované otázky týkající se zdraví ryb jsou
důvodem, proč společnost De Heus pro své
hlavní trhy založila Akvakulturní aplikační centra.
Chovatelé se v těchto centrech mohou účastnit
školení o správných postupech krmení
a akvakulturní hygieně. „Poslouchání prezentace
o 50 slidech v PowerPointu je náročné i pro
úředníka, natož pro chovatele. Hned byste je
uspali,“ říká Clausen žertem.

„Takže je příjemnější a efektivnější, když se
nám do aplikačního centra podaří dostat menší
skupinky významných chovatelů a zprostřed-
kovat jim informace o nových technologiích
například v oblasti čištění vod nebo o postu-
pech krmení.“ ■

VÝHLED DO BUDUCNA:

ZÁVAZEK DE HEUS SMĚREM K UDRŽITELNÉ PŘEPRAVĚ V NIZOZEMSKU

Každý den se vozový park 100 nákladních vozů vydá na cestu, aby rozvezla krmivo z Nizozemska k zákazníkům napříč Nizozemskem, Belgií, Dánskem, Německem a severní Francií. Tato těžká nákladní vozidla každý rok urazí až 100 000 kilometrů, a jsou tak odpovědná za významné emise CO₂, které přispívají k uhlíkové stopě našich krmiv. Tři odborníci na logistiku z De Heus se s námi podělili o své zkušenosti s udržitelnějším přístupem k nákladní automobilové dopravě.

**Erik Dijk – manažer pro
přeprodu a logistiku**

**Efektivnější plánování pro pře-
pravu většího množství krmiva**

„Aby byla organizace robustnější a udržitelnější, je třeba zohlednit všechny aspekty podnikání. V oblasti přepravy podnikáme kroky, které nám umožní zvýšit efektivitu, využívat méně zdrojů a snižovat náklady. Pro mě to celé začíná u efektivnějšího plánování.

Udržitelná logistika je do velké míry o plánování optimálních tras pro naše nákladní vozy. Čím kratší vzdálenost každá tuna urazí, tím lépe. Naším cílem je v rámci jedné dodávky přepravit co největší možné množství krmiva. Abychom to dokázali, musíme zohlednit dvě věci. Zprvu musí být vzdálenost mezi místem nakládání

a farmou co nejkratší. Zadruhé musí mít nákladní vozidlo správnou velikost, aby se na farmu dostalo. Abychom dosáhli vyšší efektivity, rozdělíme časy nakládání do celého dne, aby se řidiči u závodu nehromadili a nečekali. Aby toto vše bylo možné, musíme investovat do nejlepších technologií a do kapacity našich nákladních vozů.“

**Frans van de Stroet –
vedoucí vozového parku**

**Školení pro optimální
dodávky**

„Podle mě můžeme dosáhnout největších posunů tak, že budeme zvyšovat povědomí řidičů. Malé změny ve stylu jejich řízení mohou mít významný dopad na využití paliva a emise CO₂. Dobrý řidič není ten, který se

z bodu A do bodu B dostane co nejrychleji, ale ten, který optimálně využívá všechny možnosti, které má k dispozici. Mimo jiné se jedná o spotřebu paliva a užívání správných technologií, ale také o efektivní nakládky a vykládky.

Když jsme zavedli naše školení, někteří řidiči se zdráhali, a jiní byli dokonce poměrně skeptičtí – byli přesvědčeni, že budeme mnohem pomalejší. Naštěstí teď už víme, že tomu tak není, a oni to vědí taky! Nejen že jsou úplně stejně rychlí, ale jezdí klidně a uvědoměle. Rád slýchám reakce řidičů, když si uvědomí, že už skoro nemusí používat brzdy nebo že se jim najednou daří během směny ušetřit 15 procent paliva.“

Rodinné hodnoty v praxi

Před deseti lety jsem v De Heus začala pracovat jako personální ředitelka. Když společnost oslavila své stoleté výročí, chystala se posunout svou internacionalizaci na další úroveň. Můj křest ohněm, abych tak řekla, spočíval v tom, že jsem měla dále rozvíjet HR jako klíčovou součást naší obchodní strategie.

Přišla jsem z velké nadnárodní společnosti s více než 65 000 zaměstnanci na celém světě. Na papíře to vypadalo jako sen každého pracovníka HR nabízející skvělé kariérní příležitosti. Ale něco tomu chybělo. „Když jsem se rozhodla nastoupit do De Heus, lidi se mě ptali „opravdu chceš vyměnit prestižní high-tech firmu kótovanou na burze za rodinnou firmu, která vyrábí krmiva?“ Přesně to jsem chtěla. Protože jsem tu našla, co mi chybělo.

Firemní kulturu, která si cení podnikavosti a soustavného učení a rozvoje na mezinárodním hřišti. Ale především pro mě práce u De Heus znamená, že jsem součástí rodiny – staráme se jeden o druhého, ale zároveň podporujeme samostatnost a přebírání odpovědnosti. Proto chceme, aby každý zaměstnanec na celém světě pracoval v bezpečném a příjemném prostředí, vydělával si dobrou mzdu a těšil se rovnému zacházení. Chceme podporovat jejich osobní rozvoj a růst a umožnit jim dělat práci, kterou milují. Chceme, aby prosperovali.

Za deset let se toho může změnit hodně. S tím, jak naše firma rostla a překračovala spoustu hranic, začala jsem se více zaměřovat místo na domácí trh na jiné země. Počet zaměstnanců vzrostl z 2 000 na 8 000. Dokážete si představit, co to obnášelo – nejen pro De Heus jako pro

organizaci nebo pro naše HR týmy, ale pro můj vlastní profesní a osobní rozvoj na pozici globální ředitelky HR. Když se De Heus rozvíjel, rozvíjela jsem se taky.

Je před námi vzrušující období, protože se dále rozšiřuje role De Heus jako společnosti, která umožňuje lepší přístup k bezpečným a zdravým potravinám pro rostoucí globální populaci. Růst naší společnosti vyžaduje, aby se všechny naše obchodní jednotky stále více profesionalizovaly a řídily se přitom vlastním plánem učení – díky spolupráci s místními partnery, sdílení poznatků a osvědčených postupů s kolegy v jiných zemích a realizaci hodnot De Heus v místním kontextu. Krátké komunikační řetězce a rychlé rozhodování může být důležitější než kdy dříve.

S tím, jak vstupujeme na neznámá území, objevují se nové výzvy – ať už jste provozovatel, který spouští novou výrobu krmiva, nebo regionální ředitel, který se stěhuje do jiné země, kde povede novou obchodní jednotku. Nové výzvy s sebou přinášejí nové příležitosti pro osobní růst. Vnímám jako své poslání pomáhat našim obchodním jednotkám implementovat program Odpovědné krmení a využívat těchto příležitostí, aby se zaměstnancům dařilo ještě lépe. Jsem přesvědčena o tom, že je pro tyto účely nezbytné chránit hodnoty naší firmy. Protože jsou to právě tyto rodinné hodnoty, které nás napříč státními hranicemi motivují a propojují. Právě díky nim je De Heus jedinečná firma.

Isolde Eleveld
Globální personální
ředitelka

Herman Boer –
řidič nákladního vozu
Nejdůležitější je umět předvídat

„Školení De Heus je v kostce o tom, že je třeba se co nejvíc dívat dopředu. Čím lépe dokážete předvídat, tím více to ovlivní váš styl řízení. Když víte, kdy zrychlit, rozjet se a efektivně brzdit, dokážete opravdu ušetřit palivo. Pro mě bylo zajímavé hlavně to, že opatrnějším řidičům se v rámci školení dařilo hůř – moc se soustředili na brzdy.

Vážím si toho, že pro nás De Heus tohle školení organizuje. Když jsem si uvědomil, že jsem součástí rozsáhlejší snahy De Heus o úsporu paliva a omezení emisí, začal mi udržitelnější způsob řízení dávat smysl. Jako jeden z řidičů De Heus tak vnímám jako svůj osobní cíl pomoci této mety dosáhnout.“ ■

CHOVATELÉ: STRÁŽCI BIODIVERZITY

Extenzivní chov dobytka již řadu století pomáhá utvářet jedinečnou krajinu západního Španělska. Z venkovských oblastí západu Španělska stále více odcházejí mladí lidé, kteří zde nenacházejí dostatek příležitostí. Řada stárnoucích chovatelů zanechává svého podnikání, protože nemají následovníky. A s tím, jak se vytrácí pasoucí se dobytek, je křehká rovnováha ekosystému pastvin vážně ohrožena. Skupina nadšených vědců, zemědělských odborníků a místních chovatelů si dala za úkol revitalizovat profesi extenzivního zemědělce. V rámci této iniciativy zastupuje De Heus zejména Jesús Carrizo, technický ředitel De Heus Španělsko.

“V západních regionech Španělska najdeme jedny z největších oblastí přirozených pastvin v Evropě, které představují přirozené prostředí pro mnoho chráněných druhů rostlin a ptáků,” říká Carrizo úvodem. „Tyto pastviny vděčí za svoji biodiverzitu extenzivnímu chovu dobytka, protože pasoucí se zvířata pomáhají chránit rozmanitost kvetoucích bylin, keřů, hmyzu, ptáků a dalších malých zvířat.“

V posledních několika letech je tato křehká krajina vystavena velkému tlaku. Z venkovských oblastí v západním Španělsku, jako je Castilla y León a Extremadura, stále více opouštějí mladí lidé, kteří se vydávají za prací do měst. Řada vesnic se postupně stává opuštěnými, protože tu není dostatek příležitostí, a chovatelé, kteří zůstávají, stárnou. Řada chovatelů zanechává svého podnikání, protože nemají následovníky.

Jesús Carrizo, technický ředitel De Heus Španělsko

Španělsko

Působení od roku:
2015

Zvířata:
Brojleři, nosnice, dobytek, prasata

Počet závodů:
11 výroben krmiv

S mizením pasoucího se dobytka, hrozí riziko narušení rovnováhy ekosystému pastvin, vysvětluje Carrizo. „Pastviny zarůstají stromy, které ohrožují biodiverzitu a zvyšují riziko lesních požárů.“

PODPORA KOMUNIT A ROZVOJ PŘÍLEŽITOSTÍ

Spolu se zemědělskými družstvy, vládními institucemi, agrotechnickými společnostmi a univerzitou v Salamance společnost De Heus Španělsko spustila projekt Vacuos. „Obecným cílem je chovatelům nabídnout atraktivnější podnikatelský záměr. Díky tomu by se nám mělo podařit zajistit kontinuitu udržitelného chovu dobytka, a tedy i ochranu ekosystému pastvin,“ říká Carrizo. „Konkrétnějším cílem je pak snížit

výrobní náklady a zvýšit produktivitu dobytčích farem.“ Projekt je součástí národního programu rozvoje venkova 2014–2020. 80 % financí pochází z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a 20 % z Ministerstva zemědělství, rybolovu a potravin.

Důležitou součástí projektu je mimo jiné iniciativa, v jejímž rámci Carrizo a jeho tým zkoumají, jak mohou výkrmné postupy navýšit příjmy chovatelů. „V současné době řada chovatelů prodá dobytek před zahájením vykrmování, a přichází tak o významnou příležitost, jak získat příjem navíc. Většina těchto chovatelů se zdráhá investovat nebo na sebe vzít riziko spojené s výkrmem dobytka.“

Místní chovatelé hrají v projektu klíčovou roli, protože své farmy dávají k dispozici jako terénní laboratoře. „Náš tým instaluje potřebné vybavení (například váhy a senzory), shromažďuje data v terénu a provádí jejich analýzu,“ říká Carrizo. „Spolu s dalšími partnery v rámci projektu ověřujeme výzkumné poznatky a výsledky prezentujeme chovatelům.“

SLIBNÉ VÝSLEDKY JSOU JEN ZAČÁTEK

Projekt Vacuos byl zahájen v roce 2019 a měl by skončit v červnu 2021. Počáteční výsledky projektu jsou slibné. „V rámci zkušebních iniciativ, v nichž nahrazujeme slámu senem, vnímáme silný potenciál pro snižování nákladů za současného zachování produktivity.“

Výzkumná skupina nedávno pořádala seminář, na nichž tato zjištění prezentovala extenzivním chovatelům dobytka. V důsledku opatření spojených s onemocněním covid-19 bylo fyzické setkání nahrazeno online seminářem. „Měli jsme strach, že online semináře se nezúčastní příliš mnoho chovatelů, ale jejich počet nás absolutně zaskočil,“ říká Carrizo spokojeně. „Semináře se zúčastnily stovky chovatelů, což ukazuje, že výsledky projektu Vacuos jsou pro zúčastněné chovatele dobytka vysoce relevantní.“

V následujících měsících bude Carrizův tým ve Španělsku pomáhat projekt zakončovat. „Předpokládáme, že výsledky tohoto projektu povedou k nárůstu výkrmných postupů a dodají lepší podnikatelské záměry pro extenzivní chov dobytka v západním Španělsku.“ Po skončení projektu bude De Heus s chovateli dobytka a jejich komunitami i nadále spolupracovat. „Společně chceme nabídnout lepší perspektivy příští generaci extenzivních chovatelů dobytka a pomoci zachovat jedinečnou biodiverzitu pastvin.“ ■

FARMA PROMĚNĚNÁ NA TERÉNNÍ LABORATOŘ

Aby chovatelům pomohli osvojit si postupy vykrmování, zaměřili se výzkumníci na řadu možností, jak zajistit dosažitelná, zdravá a udržitelná řešení v oblasti krmení. „Nejprve se zaměřujeme na nahrazení slámy senem. Zatímco slámu je třeba kupovat, seno je na farmě k dispozici doslova zadarmo. Pokud tedy nahradíme slámu senem, můžeme snížit náklady na výkrm.“ Kromě toho se De Heus zaměřuje na snižování obsahu bílkovin v krmivech. Toto udržitelné řešení může pomoci zlepšit zdraví střev a životní podmínky zvířat a zároveň omezit emise dusíku.

“

„Společně chceme nabídnout příští generaci lepší perspektivy.“

POHLED DOVNITŘ: **OPTIMALIZACE VÝROBY KRMIV V EGYPTĚ**

Na severovýchodě Egypta má akvakultura nesmírný potenciál jako udržitelný zdroj živočišných bílkovin. Udržitelná produkce živočišného proteinu je součtem všech dílčích součástí – od získávání surovin a zpracování v závodě až po optimalizaci konverze krmiva. Společnost De Heus navázala na své zkušenosti v odvětví chovu drůbeže a investovala do nového výrobního závodu v oblasti akvakultury v Borg El Arab v Alexandrii. Amro El Kady a Yasmine Kamar se zde neustále snaží optimalizovat produkci zvířecích krmiv.

Dalo by se říci, že El Kady je v De Heus Egypt opravdovým mazákem. Od roku 2002 pomáhá budovat různá zařízení na zelené louce. V rámci svých návštěv Nizozemska získal cenné zkušenosti a dovednosti v oblasti efektivní produkce. Není třeba dodávat, že během těch 18 let El Kady dohlížel na optimalizaci závodu, zaměstnanců i procesů. „Jsem přesvědčen o tom, že bychom nikdy neměli být spokojeni s naší prací a kvalitou. Vždycky můžeme vybičovat k dalšímu rozvoji.“ El Kadyho osobní snahu o neustálé zlepšování podporuje tým manažerů v Egyptě. „Chceme se být lepší a lepší každý rok,“ říká Yasmine Kamar, obchodní ředitelka obchodní jednotky rybího krmiva. Její ambicí je nejen optimalizovat

Yasmine Kamar, Business obchodní ředitelka pro rybí krmivo v novém podniku

vat náklady, ale také minimalizovat dopad na životní prostředí. „Stanovujeme si roční ukazatele výkonnosti a každý měsíc je s jednotlivými odděleními procházíme. Je skvělé vidět, že se nám daří omezovat naši stopu a každý rok se o něco zlepšovat.“

SJEDNOCUJÍCÍ VYNALÉZAVOST

Pokud jde o produkci rybího krmiva, existuje řada možností optimalizace. Příkladem může být omezování ztrát na krmivu, zlepšování energetické účinnosti a hospodaření s vodou. Kamar se často zabývá otázkou opětovného zpracování krmiv. „V důsledku naší výrobní metody zůstává vždy malé množství krmiva, které je třeba opětovně zpracovat. Vypadne z výrobního procesu a je třeba ho do stroje vložit znovu,“ vysvětluje Kamar. „Ale hodně jsme se zlepšili. Od začátku provozu jsme snížili nutnost opětovného zpracování z 10 procent na pouhé 2,5 procenta a tento rok je naším cílem snížení na 1,5 procenta.“

El Kadymu se podařilo zvýšit energetickou účinnost závodu díky vyřešení zablokovaného extrudéru. „Všimli jsme si, že krmivo extrudér ucpává, což vedlo ke vzniku stále většího tepla a zvýšeného tlaku.“ Pro vyřešení tohoto

problému byla podniknuta řada kroků. „Naše krmiva mají teď méně škrobovité složení a snažíme se omezit manuální práci. Jen díky tomu, že jsme o něco zvětšili síto, se nám podařilo omezit spotřebu energie téměř o 10 procent! Kromě toho plánujeme instalovat nový šrotovník, který nám pomůže šrotovat rychleji, aniž bychom přišli o potřebnou kapacitu, a uspořit ještě více energie. Na tunu krmiva tak ušetříme přibližně 20 procent.“

Díky El Kadyho vynalézavosti dokázal závod snížit svou spotřebu vody na polovinu. „Zjistili jsme, že spousta naší kondenzační vody

Amro El Kady, manažer závodu

jednoduše odteče do kanalizace, celkem asi 2 400 m³! Proto jsme instalovali novou nádrž, která umožňuje opětovné využití této vody v kotli.“

Ďábel se často skrývá v detailu – jsou to právě drobné změny, které v důsledku přispějí k zefektivnění produkce. Je důležité moci svobodně zavádět změny, které nevyžadují velké investice, aby mohlo vše v závodě i nadále hladce fungovat. El Kady: „Máte prostor vytvářet analýzy, stanovit si cíle a nacházet řešení. Neznamená to „přijdi si na to sám“, ale máte možnost implementovat své vlastní plány.“ Čím více zkušeností zaměstnanci v továrně získají, tím lépe pak budou schopni vyhodnocovat problémy a přicházet s řešeními jako El Kady.

ŽAJIŠTĚNÍ PŘEDVÍDATELNÉHO POKROKU

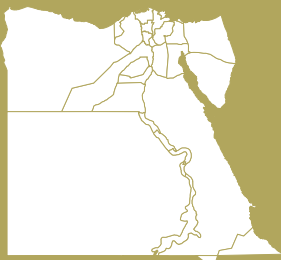
Aby bylo možné využít potenciál akvakultury v Egyptě v plném rozsahu, je důležité, aby byla efektivita produkce krmiv patrná napříč hodnotovým řetězcem akvakultury. „Efektivnější závod znamená nižší výrobní náklady, takže naše krmiva budou pro chovatele v konečném důsledku cenově dostupnější,“ říká Kamar. Výhod je ale více než jen ty finanční. „V De

Heus se vždy snažíme vyrábět nejlepší možná krmiva. Takže když zvyšujeme efektivitu, pracujeme také na zvyšování kvality. Například náš nový šrotovník nám umožní dosáhnout při výrobě jemnějších částic, což povede k lepší vodní stabilitě a struktuře krmiva.“

Díky úspoře nákladů a každodenní optimalizaci továrny můžeme věnovat více času a pozornosti klientům De Heus. Na nestálém

trhu egyptské akvakultury chovatelé uvítají každou pomoc. Kamar: „Nabízíme technickou podporu, přinášíme krmivová řešení a doporučujeme postupy krmení na míru a v některých případech můžeme pomoci i s účetnictvím.“ Podpora má dokonce někdy podobu financování nebo jiných forem půjček. Díky tomu může De Heus pomáhat prodejcům a chovatelům vypořádat se s nejistotami trhu a nabídnout jim předvídatelnou budoucnost. ■

Egypt

Působení od roku:
2003

Zvířata:
Brojleři, nosnice, dobytek, akvakultura

Počet závodů:
2 výroby krmiv – 1 pro dobytek, 1 pro akvakulturu

Roh hojnosti v oblasti potravinových možností pro všechny

Díky tomu, že žiju v Nizozemsku, moje každodenní možnosti stravování se velmi liší od možností mých kolegů, našich zákazníků a jejich rodin ve velké části světa. Ve svém místním supermarketu nacházím zdánlivě nekonečné množství stravovacích možností. Některé z nich mohou být výsledkem produkce zemědělců z místní komunity, většina z nich se vyrábí a zpracovává v Evropské unii, některé pocházejí s potravinářských dodavatelských řetězců sahajících po celém světě. V konečném součtu tyto místní a globální potravinářské dodavatelské řetězce nabízejí největší „roh hojnosti“ všech možných potravin v historii lidstva. Pro mnoho lidí na celém světě je tato hojnost vysloveně nedosažitelná. Přístup k bezpečným, zdravým a dosažitelným potravinám je každodenní starostí milionů lidí na celém světě. Tyto starosti se pravděpodobně ještě prohloubí, protože nejsme schopni efektivně navyšovat produkci potravin, zatímco globální populace i nadále roste.

Potravinářské dodavatelské řetězce budou muset v roce 2050 produkovat přibližně o padesát procent více potravin než v roce 2010. Tato skutečnost představuje mimořádnou globální výzvu. Zejména pokud si uvědomíme, že musíme všechny ty potraviny vyprodukovat a zároveň přitom chránit cenné přírodní ekosystémy a snižovat dopad naší činnosti na klima a životní prostředí. Boj s těmito výzvami vyžaduje spolupráci místních a globálních potravinářských

dodavatelských řetězců. Musíme zefektivnit zemědělství na celém světě a zvyšovat výnosy každého akru, který využíváme jako zemědělskou půdu. V rámci chovu dobytka se musíme zaměřit na udržitelnost surovin, které zpracováváme, využívání místních zdrojů a vedlejších produktů, jsou-li k dispozici, a dovoz zdrojů, když jsou třeba.

Musíme snižovat emise skleníkových plynů v odvětví chovu dobytka, zejména v zemích, kde jsou emise vysoké v poměru v množství produkovaných mléčných výrobků nebo masa. V největší možné míře je třeba zabránit dalším změnám využití půdy a přeměňování cenných ekosystémů na zemědělskou půdu.

S těmito výzvami se můžeme vypořádat jen tehdy, budeme-li spolupracovat. Je třeba obohacovat naše místní potravinářské dodavatelské řetězce poznatky z celého světa a produkovat více potravin s menšími negativními dopady. Pokud se nám tohle všechno podaří, může se hojnost stravovacích možností, která je tak samozřejmá v mém místním supermarketu, stát realitou na celém světě.

Michiel Peters je manažer pro podnikové záležitosti odpovědný za program Odpovědné krmení

ZPĚT K ZÁKLADŮM PRO DOSAHOVÁNÍ POKROKU

Zemědělci, chovatelé, řezníci a odborníci v oblasti krmiv pracující společně pod jednou střechou – taková byla jedinečná spolupráce v rámci Krůtí akademie v Polsku. Byla to první spolupráce svého druhu, která jednotlivým účastníkům poskytla příležitost podělit se o své poznatky ohledně obchodních příležitostí a výzev. Nyní jsou chovatelé krůt v důsledku připravované legislativy pod větším tlakem než kdy jindy. Aby jim společnost De Heus pomohla, zkoumá možnosti, jak dostat poznatky vyplývající z akademie do všeobecného povědomí.

V rámci Krůtí akademie si dali za cíl zjistit vše, co je třeba znát o správných podmínkách pro chov krůt a podělit se o tyto poznatky s chovateli. Chov krůt vyžaduje ze strany chovatelů spoustu pozornosti a moderních zařízení s velkým důrazem na hygienu a větrání. V Polsku je však stále ještě skupina chovatelů, která s vývojem nezvládá držet krok. „Pomáháme jim vytvářet lepší farmu – od prvopočátečního obchodního nápadu. Nepomáháme jim jen s krmivy, ale poskytujeme jim komplexní podporu,“ říká Joanna Rybak, produktová manažerka De Heus. Řada farem používá stejné výrobní metody stejným způsobem již celé roky. Nová legislativa, která vstoupí v platnost v roce 2022, představuje významnou pobídku ke změně. Právě v roce 2022 nabude účinnosti nový zákon předepisující omezení používání antibiotik, který by měl urychlit přechod na chov a výkrm krůt zcela bez antibiotik. „Nechceme, aby chovatelé museli zanechat toho,

co dělají. Chceme jim pomoci dosáhnout nezbytné přeměny, než zákon vstoupí v platnost,“ říká Katarzyna Dryjer, marketingová specialista projektu Krůtí akademie. „Často jim ale scházejí potřebné informace a znalosti. Nechceme, aby chovatelé utrpěli finanční ztráty nebo museli omezit produkci. Chceme jim pomoci připravit se na změny, které je čekají. Chovatelé mají obavy o své životní podmínky, ale někdy potřebují podporu, aby mohli dosáhnout změny,“ dodává Rybak.

KOMPLEXNÍ PŘÍSTUP K CHOVATELSTVÍ

Povzbuzena poznatky z Krůtí akademie a entuziasmem zúčastněných chovatelů založila společnost De Heus testovací farmu poblíž svého polského sídla. Tady Rybak pracuje na vývoji proveditelných chovných koncepcí bez použití antibiotik. Díky tomu, že shromažďuje informace o každém detailu, od mikroklimatu po ventilaci, od používání

profylaktik až po krmivo, dokáže zákazníkům radit a pomoci jim profesionalizovat jejich podnikání v závislosti na konkrétní situaci. To vše má dobrý důvod.

„Krůty jsou poměrně citlivé na své okolí,“ zdůrazňuje Rybak. „A žádní dva chovatelé krůt nejsou stejní. Zejména když zvířata dosáhnou reprodukčního věku, je jejich imunitní systém snadno oslaben.“ De Heus oslovuje skupinu chovatelů, kteří mají s naplňováním standardů stále ještě problémy, a ukazuje jim, že přechod na chov bez antibiotik začíná se znovuoobjevením základních chovných principů. V rámci vykrmování bez použití antibiotik je zdraví zvířat klíčové v každém kroku tohoto procesu počínaje výběrem krůt ze správných líhní, přes koncipování programů očkování a efektivní osvětlení až po programy krmení. Rybak: „Testovací farma je důležitá, protože svým klientům můžeme ukázat, že víme, o čem mluvíme.“

Vedle testovací farmy pracuje De Heus také s pilotními farmami – samostatnými podniky, které přijímají koncepty vyvinuté na testovací farmě a experimentují s nimi.

ZAMĚŘENO NA POTRAVINY

Projekt jde ještě o krok dál. „Je opravdu potřeba nabídnout našim zákazníkům odpovídající řešení jejich situace,“ říká Dryjer. „Klíčem ke změně jsou znalosti a jistota. Proto jsme na testovací farmě nafilmovali všechny součásti procesu vykrmování krůt.“ Dryjer a její tým strávili období od loňského července do prosince dokumentováním všech aspektů chovu od rozmnožování přes umístování do klecí až po správné řízení chovu.

Další výzvou je dostat se ke správnému ‚publiku‘ a zapojit do projektu více chovatelů. „Naši zákazníci již vědí, že jim můžeme pomoci,“ vysvětluje Dryjer. „Naším cílem je dostat se k chovatelům, kteří to nevědí.“ Testovací farma a pilotní farmy hrají velmi důležitou roli a pro Dryjak představují něco jako laboratoř. Sdílením výsledků práce v krátkých informativních videích chce ujistit chovatele, kteří se stále potácejí v problémech, že krácejí správným směrem a dodat jim poslední potřebnou dávku jistoty.

Polsko

Působení od roku:
1998

Zvířata:
Brojleři, nosnice, dobytek, prasata

Počet závodů:
11 výroben krmiv, 1 závod na premixy

Výzkum a vývoj:
1 výzkumná farma pro krocany,
1 výzkumná farma pro brojleři

S touto svou online sérií videí Dryjer navazuje tam, kde účastníci přestali, a pokračuje v podpoře a motivování chovatelů krůt uprostřed pandemie covid-19. „Chovatelé jsou velmi zaneprázdnění lidé,“ zdůrazňuje. „Doufám, že se mi prostřednictvím krátkých, dostupných online materiálů podaří jim ukázat, jak provést nezbytné změny a zajistit si budoucnost. Podstatou všeho je nalézt udržitelné řešení. Od té chvíle je třeba postupovat dál krůček po krůčku.“ ■

JAK V SOBĚ MOHOU ASIE A BRAZÍLIE VZÁJEMNĚ PROBOUZET TO NEJLEPŠÍ

Nad nejdůležitějšími otázkami udržitelnosti a rozvoje
v regionech, kde působí, se zamýšlíme s Rinem Donkersem
(Brazílie) a Gaborem Fluitem (Asie).

Začneme od začátku, jak došlo k tomu, že De Heus působí v Asii a Brazílii?

Fluit: „Měl bych začít tím, že řeknu, že veškeré zásluhy za prvními krůčky skupiny v Asii i Brazílii má Rinus.“

Donkers: „Od roku 2007 do roku 2008 jsem hodně cestoval do Vietnamu – často s Koenem de Heus, který firmu právě tehdy převzal spolu se svým bratrem Co. V té době jsem působil v oblasti rozvoje podnikání a zmínil jsem, že Vietnam by pro naše obchodní aktivity nebyl špatným místem.“

Fluit: „Vietnam byl první zemí, kde jsme začali působit jako De Heus, aniž by tam předtím fungoval vývoz prostřednictvím Koudijs. Výchozím bodem byla akvizice naší první výrobní krmiv v roce 2008. V roce 2012 jsme expando-

vali do oblasti akvakultury, což byl poměrně významný milník, protože pro De Heus to bylo poprvé. Pokud jde o další iniciativy v rámci hodnotového řetězce, investovali jsme do genetických farem a postupně zakládáme řadu potravinářských iniciativ.“

Donkers: „Myšlenka na expanzi do Brazílie se zrodila v roce 2012. Brazílie je obrovská země, a proto má neomezený potenciál. Je to zemědělská supervelmoc, která vyváží do celého světa.“

Jaké jsou hlavní charakteristiky vašich trhů a jak se to promítá do vašich aktivit na místní úrovni?

Donkers: „Brazilský trh se vyznačuje velkými hráči, kteří ovládají celý řetězec. V důsledku toho je každý článek řetězce u drůbeže i prasat plně integrovaný. Proto v našem řetězci nezakládáme

jiné iniciativy, jako například líhně nebo jatka, jako to děláme v Asii.“

Ve srovnání s jinými zeměmi, kde De Heus působí, máme tady v Brazílii nejextenzivnější výrobní mix. Samozřejmě vyrábíme premixy a krmiva, ale také minerální doplňky pro hovězí dobytek, abychom dokázali lépe využít trávy, která je k dispozici, a nabídlí k ní dobré doplnění.“
Fluit: „V Asii jsme si uvědomili, že pokud chceme opravdu pomoci nezávislým chovatelům, musíme nabízet více než jen vysoce kvalitní krmiva a technickou podporu. Hlavní genetické podniky ovládají velcí producenti krmiv, kteří našim zákazníkům nejsou vždy ochotni dodávat jednodenní kuřata. Abychom dokázali naplnit náš velkolepý slib, že budeme zlepšovat živobytí a zvyšovat přijmy nezávislých chovatelů, museli jsme je vybavit vysoce kvalitní genetikou.“

Donkers: „Velký rozdíl mezi našimi trhy spočívá

v tom, že velcí hráči v Brazílii jsou naši zákazníci, zatímco v Asii jsou spíše konkurenty.“

Jaké jsou hlavní výzvy v oblasti udržitelnosti ve vašem regionu a jak je proměňujete na hnací motor pokroku?

Fluit: „Když se podíváte na Asii, jsou největší výzvy, jimž chovatelé čelí, spojeny s produkcí dostatečného množství bezpečných a zdravých potravin pro naši rostoucí populaci a zároveň s omezováním antibiotik.“

Dalším velkým problémem je dostupnost sladké vody v odvětví chovu dobytka. V deltě

řeky Mekong dochází k rozsáhlému mísení se slanou vodou. Protože chovatelé jsou na řece Mekong závislí, pokud jde o krmení zvířat, dokážete si představit, že tato skutečnost dramaticky proměňuje životní podmínky chovatelů prasat a drůbeže a ovlivňuje kvalitu produktů a zisky farem. Podporujeme chovatele v tom, aby přešli na pěstování krevet – pro něž je brakická voda skvělá.“

Donkers: „Hlavní výzvy, jimž čelí brazilští chovatelé, spočívají v omezování antibiotik, efektivním užívání půdy a ochraně deštného pralesa. Mají potenciál produkovat významné množství potravin pro rostoucí světovou populaci včetně 4 až 5 miliard lidí v jihovýchodní

Asii, o nichž jsme se zmínili. Pokud by chovatelé dokázali lépe využívat suroviny, které jejich dobytek přeměňuje na živočišné bílkoviny, měli by být schopni produkovat dvojnásobné množství na stejné rozloze půdy, kterou v současné době využívají. Tady vidím největší příležitost pro De Heus, jak poskytovat podporu.“

Pokud jde o legislativu o odlesňování, je Brazílie v tuto chvíli již nejpřísnější na světě. Kdekoliv někdo zasadí sóju, kukuřici nebo jiné plodiny, musí být 20 procent z každého hektaru zalesněno nebo opětovně zalesněno. Pro zemědělce poblíž amazonského pralesa se povinnost zalesňovat nebo opětovně zalesňo-

Rinus Donker, globální obchodní ředitel
De Heus Latinská Amerika

vat vztahuje již na 80 procent půdy. Jako De Heus přispíváme k ochraně deštěného pralesa tak, že sponzorujeme nadaci Black Jaguar, jejímž cílem je vysázet 1,7 miliard přírodních stromů, aby se obnovil koridor biodiverzity Araguaia. Kromě toho nabízíme jednotlivým zemědělcům potřebné znalosti a podporu, aby stromy sázeli sami, a my jim pomáháme zvyšovat produktivitu v oblasti produkce hovězího na zbývající části jejich půdy. Myslíme si, že je to partnerství, které jednoznačně prospívá všem.“

Oba zmiňujete omezování antibiotik. V Evropě je preventivní používání antibiotik u chovného dobytka už zakázané. Existují také přísná pravidla, pokud jde o léčebné používání antibiotik u nemocných zvířat. Používáte tyto poznatky a zkušenosti pro urychlení pokroku v Brazílii a Asii?

Fluit: „Určitě! Poznatky a zkušenosti z výzkumu a vývoje z jiných obchodních jednotek jsou podle mě tím, co De Heus odlišuje od jiných.

V Asii má náš přístup k omezování antibiotik dva aspekty. Zprvu se snažíme chovatele přesvědčit, že existují dobré alternativy, které jsou stejně tak dobré a nákladově efektivní. V této souvislosti hraje také důležitou roli sdílení dat z farem v jiných zemích.

Kromě toho apelujeme na zapojení vnitrostátních zákonodárců. V Asii je význam omezování antibiotik stále zjevnější, protože velká část populace si buduje rezistenci na určité typy antibiotik. Je to jeden z nejvýznamnějších nadcházejících zdravotních problémů v řadě asijských zemí. V posledních 3 letech jsme pozvali ministry zemědělství Vietnamu a Myanmaru, aby navštívili Nizozemsko a dozvěděli se něco o jeho přístupu k omezování antibiotik v celé společnosti. Jedná se o dlouhodobý proces, který je navázán na celý zdravotnický systém – odvětví chovu dobytka může nabídnout jen část řešení. Nizozemci k tomu dospěli již před mnoha lety.“

Donkers: „Souhlasím, De Heus může jít příkladem tak, že bude na našich místních trzích komunikovat úspěchy z jiných částí světa.

Zatímco byla řada typů antibiotik již zakázána a preventivní antibiotika se už ujímá, je používání některých antibiotik v Brazílii stále povoleno. Naštěstí se iniciativy chápou stále více společností, které se snaží omezit vlastní používání antibiotik. Některým větším firmám se podařilo dosáhnout řetězců bez antibiotik a některé lepší supermarkety dokonce nabízejí produkty bez antibiotik. Mezi našimi zákazníky vnímáme také výrazné zlepšení. Například chovatelé, kteří začali používat naše krmivo pro selata, nyní používají o 12 procent méně antibiotik.“

Jak může Asie a Brazílie spolupracovat na řešení globálních a lokálních výzev?

Fluit: „Naše země jsou na sobě velmi významně závislé. Bez Brazílie bychom nenakrmili populaci v Asii, protože Brazílie je největším čistým vývozcem bílkovin a obilí na světě. A naopak růst brazilské ekonomiky do velké míry závisí na ekonomickém růstu v Asii. Brazílie je na jedné misce vah a Asie na druhé. Pokud dosáhneme vyšší udržitelnosti našeho dodavatelského řetězce v jihovýchodní Asii, můžeme také pomoci zvýšit udržitelnost produkce sóji v Brazílii. Můžeme mít obrovský dopad, protože máme firmu na obou stranách světa.“

Donkers: „Musíme vyzdvihovat význam programu Odpovědné krmení. Musíme si vzájemně pomáhat na regionální i globální úrovni, abychom byli dobrým příkladem. Jsem přesvědčen, že řešení vytvořená v jiné části firmy je možné zavést i tady.“ ■

Gabor Fluit,
generální ředitel De Heus Asie

STÁT NA RAMENOU OBRŮ

V krajině v okolí Beuningenu, nizozemském městě v provincii Gelderland, najdete centrum pro výživu prasat De Heus ‚De Elsenpas‘. Zdánlivě běžná moderní farma chovající prasata – jedna z přibližně 3 600 v Nizozemsku. Ale když se podíváte blíže, všímaví pozorovatel si všimne více než 30 sil na krmivo schovaných nalevo od hlavní budovy. Náznak toho, že uvnitř se děje něco neobvyklého.

Více než 4 generace De Heus spolupracuje s chovateli a proměňuje výzvy, které je v jejich době trápí, na palivo pohánějící inovativní řešení vedoucí k pokroku. Kořeny rodinné firmy sahají více než sto let do minulosti a najdeme je v Nizozemsku, které je aktuálně druhým největším globálním vývozcem zemědělských produktů.

Když se trochu zamyslíte nad tím, že rozloha půdy v Nizozemsku by se do zemědělského

obra USA vešla 250krát, napadne vás, že aby bylo možné dosáhnout takové efektivity, musí být něco skryté v nizozemské vodě. Ve skutečnosti se jedná o kombinaci tvrdé práce, podnikavosti, znalostí předávaných z generace na generaci a neustálé spolupráce mezi zemědělci, zemědělskými podniky a akademickou sférou směřující k hledání řešení.

V posledních letech v Nizozemsku roste povědomí společnosti o otázkách životního

prostředí v souvislosti s produkty a výrobními metodami v odvětví chovu dobytka. „Jejich povolení vyrábět své produkty v Nizozemsku není tak samozřejmé, jak kdysi bývalo,“ připouští Johan Zonderland z De Heus Animal Nutrition. „Rostoucí povědomí nevládních organizací a spotřebitelů o otázkách, jako je klimatická změna, emise skleníkových plynů a dobré životní podmínky zvířat nás pohání, abychom nacházeli řešení na rozhraní zemědělců a společnosti.“

VÝZKUM A VÝVOJ OČIMA SPOLEČENSKÉ DEBATY

Aby společnost De Heus pomohla dnešním chovatelům prasat nacházet řešení pro současné výzvy, v roce 2019 otevřela své nové centrum pro výživu prasat De Elsenpas. „Primárně se zaměřujeme na výživové výzkumy týkající se praktických otázek, s nimiž se naši zákazníci setkávají každý den,“ říká Zonderland. Jako vedoucí týmu výzkumu a vývoje v oblasti prasat se na výzkumném centru podílí od počáteční myšlenky.

„U chovatelů na celém světě jsou některé problémy běžnější než jiné a vyžadují řešení v oblasti krmiv a řízení, která by bylo možné implementovat ve většině zemí,“ říká Zonderland. Například jde o krmivová schémata pro prasnice nebo aditiva pro zlepšení zdravotního stavu selat. „Jiné problémy jsou komplexnější a vyžadují specifická řešení určená pro konkrétní situaci daného chovatele. Výživové potřeby prasat závisí na okolnostech specifických pro jednotlivé farmy.“

Cílem výzkumného týmu je nacházet ucelená řešení, která by byla odpovědí na více výzev najednou. „Například v případě Nizozemska zkoumáme také krmivová řešení, která zohledňují více než jen výživové aspekty a efek-

Zias Lukasse, manažer farmy

„Ideálně
přicházíme
s inovacemi, které je
možné zavádět
v co největším
počtu zemí.“

tivitu konverze. Na úrovni zvířat jsou to krmivové koncepty, které jsou příslibem lepší konverze krmiva a nižších emisí CO₂. Pokud jde o zdroje, je jejich předmětem zařazení surovin z udržitelných zdrojů – nebo ještě lépe využívání reziduálních toků z potravinářského průmyslu.“

VÝZKUM NA ROZHRAŇÍ VĚDY A PRAXE

„Dříve jsme dělali výzkum v komerčních chovech prasat, což mělo svá omezení,“ vysvětluje Zonderland. Hlavním problémem bylo, že vědci nemohli provádět následné výzkumy produkce prasnic, pokud jde o odstavená selata a vykrmená prasata. De Elsenpas pojme 250 prasnic se selaty, 72 chovných prasniček a 900 vykrmených prasat. „Díky tomu můžeme vidět a sledovat dopady krmení prasnic na to, jak se vede

De Elsenpas funguje jako běžná, moderní farma a zároveň slouží jako základna pro všechny mezinárodní výzkumné aktivity De Heus v oblasti krmiva prasat. Farma je koncipována tak, aby splňovala nejprůběžnější standardy, pokud jde o životní podmínky zvířat, a je vybavena technologickými inovacemi, jako jsou solární panely, pračky vzduchu pro snižování emisí skleníkových plynů a systém cirkulace tepla, který odebírá teplo z okolního vzduchu a ohřívá různé části farmy, jako jsou kotce pro nejmladší selata nebo porodní kotce. Díky těmto technologiím generuje De Elsenpas čtyřikrát více energie, než kolik jí vydává.

jejich potomkům po celou dobu až po výstupy z jatek u vykrmených prasat.

Za každodenní provoz De Elsenpas odpovídá Zias Lukasse, který se ujal pozice manažera farmy dříve, než nějaká farma vůbec existovala. „O práci v De Heus jsem se ucházel v roce 2018. V té době se již hovořilo o výzkumném centru a bylo jasné, že člověk, který tu práci dostane, bude do všeho zapojen od samého začátku.“

I když Lukasse měl zkušenost s prací na prasečích farmách a věděl, co se zvířatům, jejich ustájení bylo něco docela jiného. „Byla to opravdu lahůdka,“ zubí se. „Tolik jsem se toho naučil.“

Nejen o chovu prasat jako takovém, ale také o výstavbě a infrastruktuře prasečích kotců. Teď

znám všechna ta zařízení jako svoje boty.“ Mezi tato zařízení patří klimatizační systémy a stroje na krmení, které jsou klíčové pro druhou část mé práce, kterou je podpora výzkumu globálního výzkumného centra prasat De Heus.

KDE SE DĚJÍ ZÁZRAKY

V srdci zařízení je takzvaná *voerkeuken* (krmivová kuchyně), jejímž centrem je počítačem řízený systém krmení připojený na venkovních 32 krmivových sil. „Systém naváží a namíchá jakékoliv hotové krmivo, které zvolíme,“ vysvětluje Lukasse. „Máme individuálně řízené krmné stanice, díky nimž může výzkumný tým provádět více precizních krmivových studií zároveň.“

Každé jednotlivé zvíře je možné identifikovat pomocí RFID čipu, který umožňuje shromažďovat a analyzovat data na úrovni jednotlivých zvířat pro každý jednotlivý krok v životním cyklu prasete – od genetického původu přes přibývání na váze až po růstové výsledky. „Díky tomuto nastavení můžeme posuzovat dlouhodobé účinky a objevovat nové souvislosti a poznatky, díky čemuž zrychlujeme tempo získávání znalostí, aniž by bylo třeba provádět specifický výzkum.“

GLOBÁLNÍ ÚROVEŇ JE JEN OTÁZKOU ČASU

Zonderland předpokládá, že vývoj v odvětví dobytka na severu Evropy předznamenává vývoj odvětví chovu prasat v jiných částech světa. „Například před patnácti lety museli chovatelé prasat v Nizozemsku omezit používání antibiotik, přičemž na počátku byl zákaz přidávání antibiotik do krmiva. Některé země do tohoto bodu dospěly právě teď. Máme k dispozici řešení v oblasti krmiv a technické podpory, která umožňují chovat zdravá prasata bez používání antibiotik, a můžeme je dodat přes noc.“

Zatímco velká část výzkumu v De Elsenpas je úzce spojena s výzvami, jimž čelí místní zákazníci, Zonderland je pevně přesvědčen, že tyto inovace jednou mohou pomáhat zemědělcům na celém světě. Proto vždy před zahájením dalšího výzkumného projektu jeho tým stanoví proveditelnost možných výstupů pro všechny obchodní jednotky De Heus. „Náš výzkum je zaměřen na to, jak něco funguje, bez ohledu na klimatologické okolnosti. Je na každé jednotlivé obchodní jednotce, aby implementovala novou koncepci, krmivo nebo aditivum s podporou našeho globálního podpůrného týmu produktových manažerů a odborníků na prasata.“

Svémi výzkumy v De Elsenpas chce De Heus přispět k řešení výzev, s nimiž se setkávají chovatelé prasat na celém světě: ještě lepší využívání vzácných surovin, řetězec produkce obsahující jen málo léčiv a lepší napojení na přání společnosti a přirozené prostředí. „Ideálně přicházíme s inovacemi, které je možné zavádět v co největším počtu zemí. Můžeme být hrdí na to, jak náš výzkum přispívá ke zvyšování efektivity krmiv.“ ■

Johan Zonderland, vedoucí týmu výzkumu a vývoje v oblasti prasat

Jihoafrická republika

Působení od roku:
2006

Zvířata:
Brojleři, nosnice, dobytek, prasata

Počet závodů:
4 výroby krmiv, 1 zpracovatelský závod
pro opětovné využití chleba

PŘEKVAPIVÝ ZDROJ UDRŽITELNÝCH SLOŽEK KRMIV

Třetina všech potravin pro lidskou spotřebu v Jihoafrické republice není nikdy snědena. Tyto potraviny obvykle končí na skládkách. Ze zákona není potravina, která nebyla prodána před datem minimální spotřeby, již pro lidskou konzumaci vhodná. Proto musí pekárny v Jihoafrické republice brát zpět veškerý chléb, který v supermarketu dosáhl konce doby použitelnosti. De Heus v tom spatřil jedinečnou příležitost využít cenné živiny obsažené v tomto chlebu a zabránit jejich plýtvání.

V minulosti pekárny vyřazovaly starý chléb jako odpadní produkt. Chléb například odebíraly potravinové banky pro lidi trpící nedostatkem potravin nebo jej využívali chovatelé pro krmení prasat. „Problém s chlebem je, že se na něm poměrně rychle začíná tvořit plíseň, když je v plastovém obalu,“ vysvětluje Koos Kooy, generální ředitel v Jihoafrické republice. Pekárny měly značné obavy z toho, že vyřazený chléb by mohl pro lidi i zvířata představovat zdravotní riziko.

NOVÝ KONCEPT CÍRKULÁRNÍHO KRMIVA

V Jihoafrické republice se před 8 lety objevila zajímavá příležitost. Tehdy Kooye a jeho tým oslovil výrobce kvasnic a nabídl jim dodávky zpracovaného chleba s prošlou trvanlivostí. Kooy a jeho tým nakonec závod na zpracování chleba koupili, aby mohli využívat zbytkový chléb v krmivu a dát cenným živinám druhou šanci. Kooy: „Pro nás je to v podstatě ekvivalentní náhražka kukuřice. Pokud jde o želatinizaci v rámci výrobního procesu, dodává chléb krmivu dokonce i lepší strukturu.“

Aby se proces mohl zprofesionalizovat, bylo třeba jej zautomatizovat. „V závodě se chléb vybaloval ručně. Dodali jsme technologii pro automatické vybalování, sušení a mletí chleba,“ říká Kooy. Bylo poměrně náročné oddělit plast od chleba a najít efektivní proces sušení. Ale týmu se to podařilo! Drobečky, které zařízení nyní produkuje, mohou být použity ve zvířecích krmivech jako náhrada obilí.

Akvizice zpracovatelského závodu byla výchozím bodem pro mnohem rozsáhlejší operaci. Dnes má De Heus dodavatelskou smlouvu se 3 významnými skupinami pekáren v zemi, které dodávají chléb z 16 různých pekáren v regionech Gauteng, Durban a Kap-ské město.

„De Heus přeměňuje nepoužitelný chléb na produkt s přidanou hodnotou v jiném hodnotovém řetězci – v řetězci zvířecích krmiv. Velkou výhodou pro nás je pohodlné řešení, kdy jeden subjekt zpracuje hotový produkt z odpadu, a to odpovědně a bezpečně,“ říká Dickey Wheeler z Premier Foods – jedné z pekáren, kde De Heus nakupuje chléb.

Vedle toho, že De Heus dává starému chlebu nový život, také dohlíží na to, aby se plastový obal chleba vytřídil a prodal recyklačnímu závodu. Partnerství mezi pekárny a De Heus vede k neuvěřitelným 1 600 tunám chleba zachráněného před skládkováním každý měsíc, což pomáhá snižovat dopad potravinového odpadu na životní prostředí.

POHLED NA DALŠÍ TOKY VEDLEJŠÍCH PRODUKTŮ

Pekárny nyní vydělávají na svém chlebovém odpadu, což jim snižuje výrobní náklady. Kooy je rád, že si stále více odvětví uvědomuje, že vedlejší produkty nejsou jen odpad, ale ve sku-

Koos Kooy, generální ředitel De Heus Jihoafrická republika

De Heus v Jihoafrické republice

Koos Kooy, který se narodil v Jihoafrické republice, nastoupil do společnosti De Heus v roce 2002. Pracuje ve vývozním oddělení v Nizozemsku. Odsud prováděl průzkum jihoafrického trhu a začal navazovat vztahy s dřívějšími obchodními partnery drůbeží farmy jeho otce v provincii Svobodný stát v Jihoafrické republice.

V roce 2006 se Koos a jeho rodina přestěhovali zpět do Jihoafrické republiky s cílem založit zde místní pobočku a provádět „aplikovanější“ průzkum trhu. Po zkušebních pokusech s potenciálními zákazníky a vytvoření růstové strategie Kooy pomohl De Heus expandovat do Jihoafrické republiky v roce 2007. Dnes má De Heus v Jihoafrické republice 5 výrobních závodů. Patří mezi ně 4 výrobní krmiv a 1 závod zpracovávající chléb.

Stavíme na dobrých vztazích v Etiopii

tečnosti představují hodnotu. „Aby bylo možné dostat skrytou hodnotu potravinového odpadu na povrch, musíte se zamyslet nad jeho zpracováním a přeměnou na formát, který mohou jiná odvětví snadno využít. Pomoc dalším odvětvím přeměňovat odpad na hodnotu je pro nás každopádně klíčovým předmětem zájmu.“

Úspěch s chlebovým odpadem inspiroval tým v Jihoafrické republice, aby se poohlédli po dalších vedlejších produktech a odpadních tocích. Například nyní zkoumají odpadní produkty v odvětví pěstování citrusů. Jihoafrická republika je druhým největším vývozcem citrusů na světě a továrny na džusy generují tuny vedlejších produktů. Tyto zbytky, jako je citrusová dužina a slupky, nabízejí mimořádný potenciál jako přísada do krmiv. De Heus v současné době zkoumá možnosti využití těchto vedlejších produktů a jejich transformace na vhodnou složku zvířecích krmiv. ■

Přispívání k rozvoji místní komunity je pro De Heus jednou z klíčových hodnot. Z obchodního pohledu se jedná o zásadní předpoklad pro naše povolení fungovat na trzích, na nichž na celém světě působíme. Pro mě osobně je to jeden z důvodů, proč pracuji pro De Heus v Etiopii, kde jsem posledních šest měsíců žil a pracoval. Jedním z mých cílů je posilovat náš pozitivní dopad na transformaci zemědělství v Etiopii jako na prostředek dalšího rozvoje země.

Z historického hlediska mají Nizozemsko a Etiopie dobré vztahy a pokud jde o země EU, investuje Nizozemsko do Etiopie nejvíce. Před deseti lety vstoupila společnost De Heus do Etiopie, do země s ohromným zemědělským potenciálem díky své rozloze a klimatu. Tento potenciál dosud zůstává z velké míry nevyužitý. Máme dobré předpoklady pro to, abychom výrazným způsobem ovlivnili vývoj v Etiopii, a to nejen proto, že podporujeme rozvoj našich zákazníků, ale také proto, že všechny naše suroviny, s výjimkou premixů, pochází z Etiopie.

Jednou z velkých výzev pro zahraniční investory v Etiopii je zajištění půdy pro provoz. V Etiopii se nemůžete stát vlastníkem půdy – pouze si ji na určitou dobu pronajmete od státu. To může být problematické, protože půdu, kterou vám stát přidělí, obvykle již využívají zemědělci.

Tito zemědělci dostanou od státu kompenzaci za to, že už půdu nebudou

moci užívat, ale je to pouze jednorázová transakce. Dobré vztahy s našimi sousedy jsou pro nás nejvyšší prioritou a vyžadují neustálé úsilí. Naše přítomnost pro ně musí být přínosem.

První otázka, kterou bychom si měli položit, když expandujeme naše podnikání v Etiopii, proto zní: jak můžeme vytvářet přidanou hodnotu pro zemědělce a místní komunitu? Možností je řada. Například můžeme radit stávajícím zemědělcům ohledně toho, jak profesionalizovat své podnikání, pomáhat místním zakládat farmy a/nebo zaměstnávat lidi z místní komunity.

Jsem přesvědčen o tom, že je naší povinností jakožto zahraničního investora pozitivně ovlivňovat místní komunitu. Kromě toho je podpora pokroků v zemědělství díky spolupráci s partnery v hodnotovém řetězci zásadní pro rozvoj Etiopie jako celku. Z obchodního hlediska je to základní předpoklad našeho úspěchu v rozvíjející se ekonomice, jakou představuje Etiopie.

Piet Schutter
výkonný ředitel
Alema Koudijs Feed

Koudijs

Koudijs je vývozní organizace De Heus. Produkty Koudijs se vyrábí v Nizozemsku a prodávají se zejména místním dovozcům v Africe a na Blízkém východě, kteří je následně na svém trhu distribuují koncovým uživatelům. Jejich hlavními zákazníky jsou často chovatelé, kteří míchají krmivový koncentrát s dostupnými místními surovinami, a dosahují tak optimálního řešení v oblasti krmení. Vedle dodávání krmiv Koudijs poskytuje poradenství ohledně jejich užívání a pomáhá zlepšovat zemědělské a obchodní výsledky.

NAŠE PRVNÍ TOVÁRNA NA KRMNÉ SMĚSI V ZÁPADNÍ AFRICE: ZÁKLADY PRO SOBĚSTAČNÝ DODAVATELSKÝ ŘETĚZEC

Nárůst populace a klimatická změna: dvě dilemata naší doby.

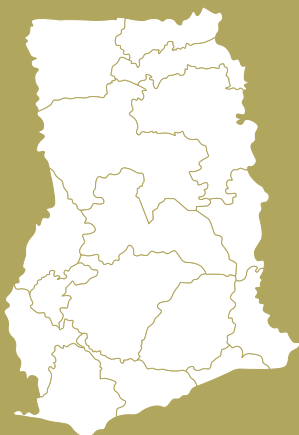
Země jako Ghana tato dilemata velmi dobře zná. Rostoucí ekonomika vyvolává poptávku po lokálních, bezpečných a zdravých potravinách. Ghanská vláda proto stojí před výzvou spojenou se zlepšováním místní produkce, protože Ghana byla celá léta závislá na dovozu potravin a zemědělských produktů z Evropy. Západoafrická země bere nyní záležitost do svých rukou a nastupuje na cestu směřující k soběstačnosti. Díky tomu, že je společnost De Heus v zemi přítomná a podporuje místní produkci a šíření poznatků v odvětví chovu drůbeže, může pomoci tento přechod usnadnit.

V roce 2004 ghanská vláda předložila své plány na podporu národního chovu dobytka s cílem nejen omezit závislost na dovozu dobytka a živočišných bílkovin, ale také s cílem navýšit místní produkci zdravých a bezpečných potravin, podporovat zaměstnanost, a tedy i zvyšovat příjmy Ghaňanů. To znamená, že Ghana musela konkurovat zemědělským produktům, které byly až do té doby dováženy.

S pomocí pilotních programů vláda od té doby aktivně vyhledává partnerství se zahraničními zemědělskými podniky, které by se usadily v ghanském zemědělském sektoru a investovaly do místního rozvoje.

Společnost De Heus začala vyvážet krmivé koncentráty do Ghany v roce 2005 a soustavně přitom spolupracovala s ghanským dovozcem. „V roce 2017 jsem začal analyzovat

marketingové příležitosti v Ghaně, abychom zde mohli založit místní výrobní závod,“ říká Hugo Visscher, generální ředitel De Heus Ghana. Když dovozce ve stejném roce náhle zemřel, význam naší přítomnosti a výroby přímo v místě ještě dále vzrostl. „Smrt našeho dovozce vedla k tomu, že bylo obtížné naše produkty dostat na trh. Svůj výzkum jsem tak proměnil na obchodní plán. Zaregistroval jsem místní pobočku. Společnost De Heus koupila půdu a společně jsme začali najímat místní.

Ghana

Působení od roku:
2019

Zvířata:
Brojleři, nosnice, akvakultura

Počet závodů:
1 výroba krmiv

PRVNÍ TOVÁRNA NA KRMNÉ SMĚSI V ZÁPADNÍ AFRICE

Na začátku roku 2019 se lopata v Temě poprvé dotkla země a začala výstavba první továrny na krmné směsi De Heus v západní Africe.

„To byl první opravdový krok, který společnost De Heus v Ghaně učinila,“ říká Visscher. Lépe řečeno se jednalo o výstavbu prvního výrobního závodu De Heus v zemi.

Na konci roku 2020 vyšly z linky v továrně v Temě první pytle s kompletním krmivem a krmivovými koncentráty – hlavně pro nosnice. Výroba obou těchto typů produktů v Ghaně byla vědomou volbou, vysvětluje Vis-

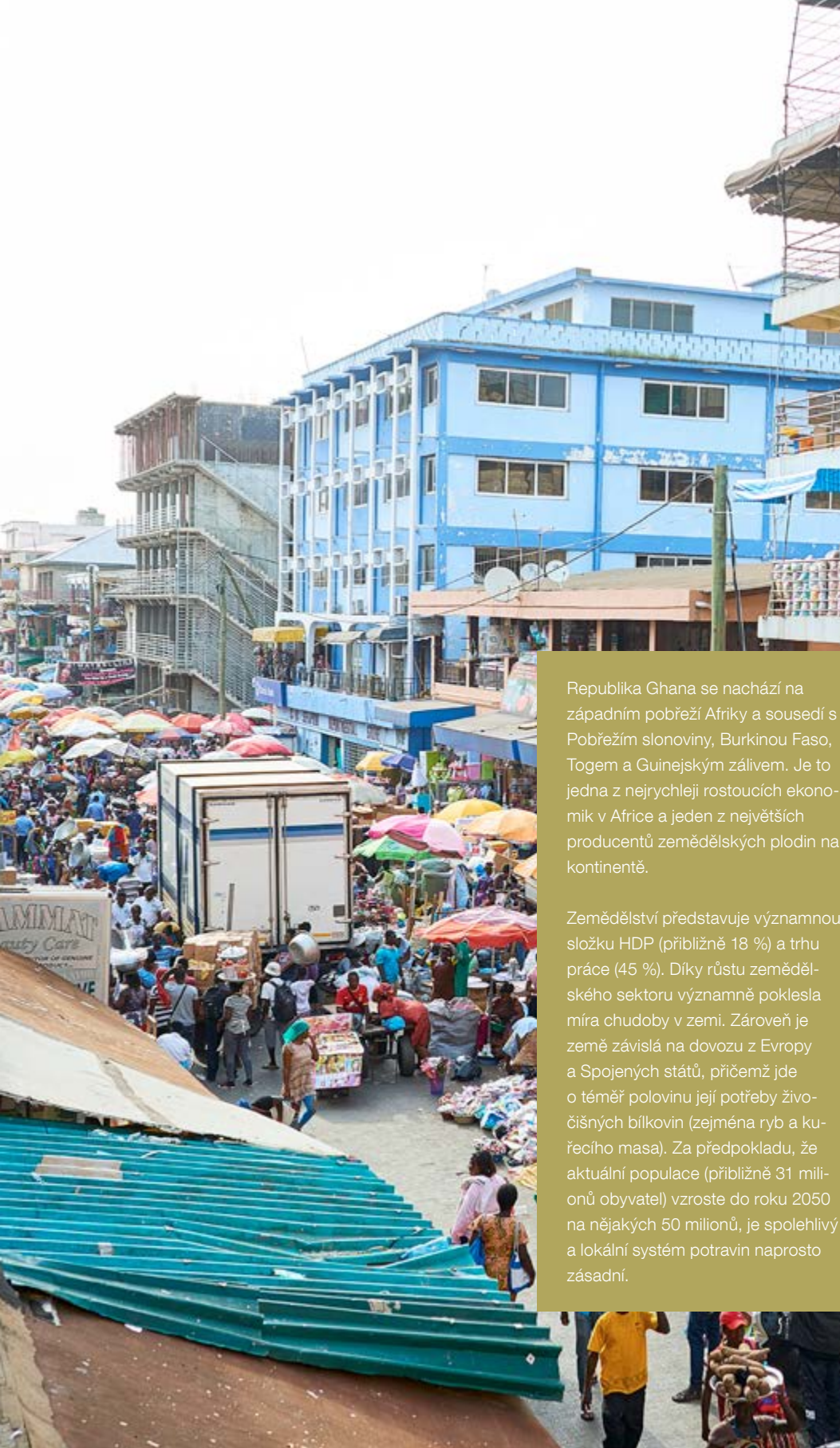
Hugo Visscher, generální ředitel De Heus Ghana

scher. „Od severu k jihu má země asi 800 km. Přeprava kompletního krmiva na tuto vzdálenost není proveditelná. Proto vyrábíme krmivový koncentrát, který si chovatelé mohou sami smíchat se zdroji, které pěstují na místní úrovni.“

CENOVÁ DOSTUPNOST, DOSAŽITELNOST, DŮSLEDNOST A POKROK

Po neblahé zkušenosti se spoléháním na dovoz De Heus tlačí na místní výrobu krmiv. Visscher: „V rámci partnerství chceme co nejdříve začít s místním pěstováním kukuřice. Vedle naší vlastní produkce kukuřice můžeme rovněž pomáhat místním zemědělským

komunitám, aby mohly kukuřici začít pěstovat. Nabízíme místním chovatelům startovní balíčky a poznatky na míru, a umožňujeme jim tak posunout jejich vlastní produkci kukuřice na další úroveň. Jednotlivé komunity mohou rovněž využívat naše žací stroje, díky čemuž mohou kultivovat větší rozlohu půdy a postupem času budovat vlastní podnikání v oblasti pěstování kukuřice. Zemědělci mají rovněž možnost prodávat kukuřici našemu výrobnímu závodu v Ghaně. To může představovat další zdroj příjmu jak pro komerční zemědělce, tak pro jednotlivce v rámci komunity. Naším cílem je do tří let vyprodukovat nebo nakoupit alespoň 50 % našich surovin na místním trhu.“

Republika Ghana se nachází na západním pobřeží Afriky a sousedí s Pobřežím slonoviny, Burkinou Faso, Togem a Guinejským zálivem. Je to jedna z nejrychleji rostoucích ekonomik v Africe a jeden z největších producentů zemědělských plodin na kontinentě.

Zemědělství představuje významnou složku HDP (přibližně 18 %) a trhu práce (45 %). Díky růstu zemědělského sektoru významně poklesla míra chudoby v zemi. Zároveň je země závislá na dovozu z Evropy a Spojených států, přičemž jde o téměř polovinu její potřeby živočišných bílkovin (zejména ryb a kuřecího masa). Za předpokladu, že aktuální populace (přibližně 31 milionů obyvatel) vzroste do roku 2050 na nějakých 50 milionů, je spolehlivý a lokální systém potravin naprosto zásadní.

Vysoce kvalitní krmivo De Heus přispívá ke zdraví kuřat, což znamená, že chovatelé potřebují méně antibiotik. Díky tomu mohou také ušetřit finance, protože antibiotika představují významnou nákladovou položku. Prvním krokem je zaměřit se na biologickou bezpečnost a způsoby, jak ji zemědělci mohou zlepšovat. Každý den působí v terénu šest poradců, kteří chovatelům radí přímo na farmách a pořádají regionální workshopy, kde poskytují individuální rady, jak zlepšovat biologickou bezpečnost na farmě a zdůrazňují význam hygieny. Visscher: „Díky zdánlivě prostým radám se nám podařilo navýšit procentuální snášku na některých farmách z 80 procent na více než 85 v tropickém klimatu s otevřenými kukaněmi.“

Dalším významným problémem v Ghaně je závislost na dovozu jednodenních kuřat z Nizozemska. „Do jednoho roku chceme založit místní produkci jednodenních kuřat v rámci našeho drůbežního dodavatelského řetězce,“ říká Visscher odhodlaně. „Předpokládáme, že když s těmito kuřaty vstoupíme na trh, dodá si odvahy více lidí, kteří budou na trhu také investovat, aby došlo k další profesionalizaci a podpoře místní produkce bílkovin.“

KROK ZA KROKEM

Kakraakakraa v jazyce Twi, nejběžnějším rodném jazyce v Ghaně, znamená ‚krok za krokem‘. Pro Visschera to znamená, že vše začíná malým krůčkem. „To se týká jak našeho dodavatelského řetězce, tak naší vlastní činnosti. Protože nyní na trhu sami působíme, můžeme doopravdy začít budovat nezbytné základy a utvářet náš dodavatelský řetězec spolu s našimi klienty a místní komunitou,“ říká Visscher nadšeně. „Nesnažíme se tu prosazovat náš způsob myšlení, spíše chceme být jakýmsi doplňkem znalostí a odbornosti našich klientů v místním kontextu a prezentovat jim náš vlastní přístup.“ ■

V INDONÉSII POMÁHAJÍ BAKTERIE CHOVATELŮM KREVET ZLEPŠOVAT BIOLOGICKOU BEZPEČNOST

Před více než deseti lety se v Indonésii začaly objevovat bakteriální nemoci, které odvětví chovu krevet způsobily významné ztráty. Teguh Winarno a Kadi Mey Ismail se snaží pomoci místním chovatelům krevet optimalizovat biologickou bezpečnost a podpořit podnikání.

I když Forrest Gump krevety zálibně označoval jako plody moře, tyto korýši jsou potenciální příčinou nočních můr každého indonéského chovatele krevet. „Dá se říct, že krevety jsou komplikovaná stvoření,“ začíná Kadi opatrně. Jako produktový manažer pro akvakulturu v De Heus Indonésie je v úzkém kontaktu s chovateli a je obeznámen s konkrétními problémy, jimž musí čelit.

„U ryb, jako je tilápie a pangasius, se v rámci zvyšování produktivity zaměřujeme především na kvalitní krmivo a optimální hospodaření s vodou.“ U krevet hraje dále velkou roli genetika a náchylnost zvířat k nemocem. Tato skutečnost může

významně ovlivnit podnikání chovatele, a proto je biologická bezpečnost nejvyšší prioritou. „Pokud chovatel sklízí krevety a jejich kvalita je nízká, nic mu to nepřinese,“ zdůrazňuje Kadi. „Indonésané o chovatelích krevet říkají: velké investice, velké zisky, ale také velká rizika.“

Díky tomu, že Kadi a jeho kolegové působí přímo v terénu na farmách, mohou svým zákazníkům nabízet technickou podporu na míru, která jim umožní zlepšovat své schopnosti a dosahovat individuálních cílů produktivity. Významným faktorem je v této souvislosti spolupráce s místní laboratoří, protože tým technických prodejců může analyzovat kvalitu vody v nádržích zákazníků.

VŠECHNO ZÁVISÍ NA KVALITĚ VODY

Špatná kvalita vody může vést k nárůstu virových a bakteriálních onemocnění, z nichž mnoho je vysoce nakažlivých a potenciálně smrtelných. Vzhledem k tomu, že krevetové farmy jsou většinou velmi blízko sebe, může mít epidemie na jedné farmě závažné dopady na celý region.

Vedle toho jsou chovatelé krevet silně závislí na mořské vodě. „Cyklus probíhá tak, že voda z nádrží se dostává do oceánu a ve vnitrozemí se do nádrže dostává sladká voda,“ vysvětluje Kadi. „Dokážete si představit, jak může znečištěná voda z nádrže ovlivnit mořské živočichy.“ Kromě toho je vysoce pravděpodobné, že chovatelé si vzájemně znečišťují vodu jeden druhému, protože jejich cykly jsou

“

„Indonésané o chovatelích krevet říkají: velké investice, velké zisky, ale také velká rizika.“

Typický způsob, jakým se krevety krmí, má velký dopad na kvalitu vody. Protože krevety krmivo pomalu uždibují, nesnědené krmivo vždy skončí na dně nádrže. Dusík – klíčová složka krmiva, která přispívá k růstu krevet – zde reaguje a stává se toxickým. Kromě toho vodu dále znečišťují exkrementy krevet.

jinak načasované. „Znečištěná voda se jako bumerang vrátí do sousedních nádrží jiných chovatelů.“

SYNBIOTIKA: BOJ S PŘÍRODOU PŘÍRODNÍMI PROSTŘEDKY

Pokud jde o zlepšování biologické bezpečnosti v rámci chovu krevet, je nejdůležitějším doporučením Kadiho a jeho týmu používat další úpravu založenou na synbiotických, které využívají synergie mezi prebiotiky a probiotiky. „Proces spojený se synbiotiky má tři aspekty,“ vysvětluje Teugh, odborník na krevety De Heus a hlavní iniciátor výzkumu provedeného v roce 2018, který identifikoval typ synbiotik vhodný pro indonéský trh s krevetami. „Zprvu, stávající bakterie ve vodě se živí rýžovými otrubami. Následně se bakterie začínají rozmnožovat. Enzymy pak rozkládají bílkoviny ve vodě, takže jsou pro krevety lépe stravitelné. Nakonec bakterie snědí organický materiál, který by jinak klesl ke dnu nádrže. Výsledkem je ekologicky šetrný organický kal, který může bezpečně-

Indonésie

Působení od roku:
2018

Zvířata:
Brojleři, nosnice, akvakultura

Počet závodů:
3 výroby krmiv

Teguh Winarno, odborník na krevety

cirkulovat zpět do oceánu. Synbiotika mohou nahradit chemikálie, což je významný krok na cestě k lepší péči o životní prostředí.

Chovatelé používající synbiotika zaznamenali výrazné celkové zlepšení ve výkonnosti své farmy. „Výsledky jsou významné. Míra nákazy může poklesnout až o 70 procent a s tím, jak se zlepšuje celková kvalita krevet, mohou se zisky plynoucí z nádrže zvýšit až o 20 procent,“ říká Teugh.

Není to však standardní postup, který by mohl ihned zavést každý chovatel. Ně-

Kadi Mey Ismail, produktový manažer pro akvakulturu

teří nemají přístup ke konkrétním rýžovým otrubám pro synbiotický proces, jiní nemohou provést nezbytné investice. Teguh: „Plánujeme dodávat synbiotika z našeho vlastního výrobního zařízení, abychom mohli lépe vyhovět potřebám našich zákazníků.“

ZISKOVOST V UDRŽITELNOSTI

Díky intenzivní spolupráci tým navazuje úzké vztahy s chovateli po celé Indonésii a dokáže je podporovat v optimalizaci biologické bezpečnosti a růstu jejich podnikání prostřednictvím zdrojů, které jsou v místě dostupné. Teguh: „Důležité pro nás je, že naše

zákazníky podporujeme v tom, aby našli ziskovost v udržitelnosti – díky krmivům, ale také díky znalostem. Je to spíše takové dlouhodobé partnerství – jen tak jim můžeme pomoci dosahovat jejich cílů a budovat podnikání.“ V konečném důsledku by to měla být situace výhodná pro obě strany.

„A opravdu tomu tak může být!“ dodává Kadi nadšeně. „Lepší kvalita vody znamená lepší kvalitu produktů. A to znamená vyšší zisky – nejen pro naše zákazníky, ale napříč celým hodnotovým řetězcem krevet v Indonésii.“ ■

Díky tomu, že povrch Indonésie tvoří z 60 až 70 procent voda, tropickému klimatu, které zajišťuje teplou vodu po celý rok, a pobřeží, které se zdá nekonečné, nabízí Indonésie ideální prostředí pro chov krevet monodon, které se označují také jako van-namei. De Heus pracuje zejména s chovateli na ostrově Jáva, na jižním a středním Sulawesi, jižním a západním Kalimantanu a na Bali. Když se podíváte na Google maps, uvidíte, že na některých pobřežích je jedna tečka znázorňující krevetovou farmu za druhou.

🚩 Nizozemsko

🚩 Brazílie

🚩 Jihoafrická republika

🚩 Ghana

🚩 Indonésie

FEED.

Příběhy
o pokroku
a udržitelnosti

COLOPHON

FEED. vydává De Heus
Animal Nutrition.

De Heus Animal Nutrition

PO Box 396
6710 BJ Ede
The Netherlands

Vydání:

Ede, září 2021

Překlad:

De Heus a.s., Marefy 144
685 01 Bučovice

Pro více informací navštivte
naše webové stránky:
deheus.com/sustainability
deheus.cz/udržitelnost

FEED. byl realizován
ve spolupráci s:
- KR Communicatie
- Het Portaal

 Afrika

PÉČE O PŘÍŠTÍ GENERACI

PROGRAM **ODPOVĚDNÉ KRMENÍ**

Naší činností přispíváme k udržitelné dostupnosti a dosažitelnosti bezpečných a zdravých potravin. Děláme to s maximální péčí o klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat. Proto jsme vytvořili program odpovědného krmení.

Program Odpovědné krmení je náš program dlouhodobé udržitelnosti zaměřený na vytváření hodnot a pozitivního dopadu v rámci potravinářského dodavatelského řetězce, v němž působíme. Tento program nám umožňuje stanovovat priority v oblasti příležitostí a činností na úrovni celé korporace i jednotlivých obchodních jednotek. Program je vystavěn na čtyřech pilířích, které pokrývají všechny naše aktivity: krmiva pro potraviny, udržitelný dodavatelský řetězec, podpora komunity a prosperující zaměstnanci.